

HADU FÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
 NYELVIN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ
 Éves szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 FŐMUNKÁSKÖZÖSÉG
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
 Szerkesztőség T. 347. • Kiadóhivatal T. 348

Tanszabadság

Vannak, akik még ma is nagyra-becsülik az enciklopédisták zavaros irattömkelegét, s ismeretlenül is az emberi művelődés emelkedésének egészséges hatóanyagaként emlegetik. Sok naiv elme lelkesül a francia forradalom törvényhozása által megállapított „emberi jogokért” s van, ki a „szabadság, egyenlőség, testvériség” avult assignátáit még másfélszázad tanulságai után is arany-valutának véli. Akik pedig a legmodernebbek e téren, azok sem hatoltak előbbre Eötvös József báró nemes szellemű, de már hatvan esztendeje *mult* ábrándosan elméleti liberáliszmusánál, s mikor minden nap nagy páthosszal esküsznek a haladás eszméire, oly görcsösen kuporognak penészlepte, dohszállta, sokszor vértől és verejtéktől szennyezett ódon ideológiákon, mint az általuk szüntelen megbélyegzett *leg-sötétebb reakció*...

Hová lett a tavalyi hó, hova a Gréve-térre torkollott francia revolúció minden igazsága; mivé lön a kiegyezés magyar-szupremáciájú régi világa. Mi keresnivalója van a derék parókás Voltairenek, vagy a copfos Diderotnak a kapitalizmus repülőgépektől körülöngött, osztályharcoktól harsogó, faji küzdelmekből ádáz világban.

Atlantis nem sülyedt oly kikutathatatlan tengermélyre, mint a hatvanhetes évek magyar-birodalmi fata morganájában építkező liberális korszak; avagy kinek lehet ma már komolyan beszélni a magyarság hajdan annyit hangoztatott *beolvasztó képességéről* a pesti, vagy szabolesi zsidóság nyers tömbjeinek, a fővárost környékező intakt sváb gyűrűnek ríktó tényei közepette.

Magyarországot majd egy század óta táplálják ilyen, s hasonló trázisokkal. De míg a 48-ban az ősi alkotmányfejlődésnek, magyar pszichének megfelelő utról új irányba váltott reformerek *hitték* is, amit hirdettek s ujtásaik nem egyikében a történelmi szükségszerűség érvényesült, ma, oly sok tapasztalat, csalódás és kiábrándulás után hamis cégér az egész liberáliszmus, minden tartozékaival együtt, melynek védelme alatt fejkábitó és felvizezett bort mérnek drága pénzért, nagy haszonra az ilyen üzletekben évezredek óta oly jártas kezek.

Most a *tanszabadság* jelszava körül porzik a haditánc. A zsidó kisebbség, amely a maga felsőbbrendűségi mámorában képtelen túrni az elhelyezkedési lehetőségek igazságos arányosítását, a legkiméletelebb erőszakoskodással, szívós kitartással döngöget, robbantja, fűrészezi az egyetemek kapuit. Ez az őrjöngő roham természetes: öntudatos fajnak kötelessége a maga érvényrejuttatásáért küzdenie, a hatalom birtokáért verkednie. A zsidó csak ezt teszi. Hogy tanszabadságot, művelt Nyugatot, humanizmust, liberalizmust, felekezeti egyenjogúságot, nemzeti összefogást kiabál közben, érthető taktikai fogás. Kevésbé érthető a „Nesztoraink” és „szent öregeink”

előkukorékolókként, faltörökösökként való szereplése. Kártékony, vagy gonosz aggok ezek, akiknek immár új benyomások feldolgozására képtelen agyába belemerevedtek az ifjúkori liberáliszmussal átítatott girusok avagy ami még rosszabb, melkiismeretlen élelmeseik, akiknek bőven fizet anyagiakban, elismerésben, sőt ünnepeletésben a szolgamód kiszolgált idegen.

Szép idea a tanszabadság. *De nem öncél, hanem csak eszköz.* Aki pedig a maga fájának boldogulása fölébe helyezi bármely tetszetős eszme érvényesítését, az vagy a szenilitás homályából nézi pislákoló lélekkel a

dolgoz rendjét, vagy, mint ebben az esetben rosszhiszemű tudatossággal ellenséges érdekek bérence csupán.

Keletről hozott hibánk, hogy szép szavak mélyen hatnak fantáziánkon keresztül elhatározásainkra, állásfoglalásainkra. A már megfejtelt numerus clausus körül pedig évek óta szüntelen döngögetik a magyar lelket a legkormönfontabban tempírozott frázisok negyvenkettésével. De jól figyeljünk! „Éremagva nincs e harcnak... ezzel a legalacsonyabb demagógiával azért kell a törvény elleni agitációnak élnie, mert helytálló érvekben kétségbeesítően vérszegény”, — amint azt Haller István

oly találóan jegyzi meg kitünő könyvében.

Ne szédítsen tehát el a sok egyéb üres frázis mellett a „tanszabadság” gonosz kis gázlóvédéke az egyetemek kapuinak védelmétől, — melyek mögött bizonyára a magyar faj oltalmára és a tételes törvény értelmében dönt a felvételek felől a tanári testületének bölcsesége.

Mert nem a tanszabadság integritása fontos, hanem a magyarság életérdeke.

„A numerus clausus a magyar fajnak egyik legfontosabb szociális önvédelmi fegyvere és nincs itt az ideje, hogy azt kezéből kiejtse.”

Briand a békéről szónokolt a népszövetség előtt, de a kisebbségekről nem akar tudni

Ujabb oláh mesterkedés az optánsperben -- Apponyi Albert gróf tanácskozásai a francia külügyminiszterrel

Genf, szeptember 10. (Magyar Távirati Iroda.) A népszövetségi közgyűlés mai ülését zsúfolt padsorok és karzatok előtt nyitotta meg Zahle einök.

A főtthkari jelentés általános vitájának első szónoka Prokopé finn delegátus volt, a második Blythe ir delegátus. Utána Briand francia külügyminiszter lépett a szószerke. Viharos taps üdvözölte a zsúfolt teremben.

Briand a békéről szónokolt

Briand nagy szónoki lendülettel előadott beszédét sűrűn szakította meg a tetszésaj. Beszédének vezető gondolata az volt, hogy véget kell vetni a háborús összeütközés borzalmas korszakának és

a lehető legszilárdabb alapokra kell fektetni a békét.

Hangoztatta, hogy a Népszövetség eredményes munkát végzett ebben az irányban. A béke ügye megerősödött a Népszövetség fáradozásai következtében. A háború borzalmai még élénken élnek a népek emlékezetében. Az általános hangulat is a leghatározottabban elítéli a háborút. Ma senki sem gondol és nem is gondolhat arra, hogy fegyveres erőszakhoz nyuljon, ha nemzetközi elmentétek merülnek fel. A nemzetek biztonságérzete megszilárdult.

Oldalvágás Németországnak

A Népszövetség nélkül a német birodalmi kancellár és a francia külügyminiszter nem foglalhatna helyet ebben a közgyűlésben. Mi itt nem pártpolitikuskok vagyunk, ez nem pártok nemzetközisége, ez a nemzetek, a népek nemzetközisége. Ezután azt hangoztatta, nem áll az, hogy a háború óta és különösen a Népszövetség megalakulása óta a fegyverkezések növekedtek volna. Ma már elérkezettünk odáig, hogy Németország csakugyan leszerelt, ezen a ponton azonban fenntartásokkal él. Valljuk be — ugymond, — hogy

ez a leszerelés nem tökéletes.

Igaz, hogy Németország csupán százezer főnyi hadsereget tart fenn, de ez a hadsereg főleg tisztből és altisztből áll. Mihelyt a béke gondolatát megrendítik Európának valamelyik pontján, akokr Európa többi helyein is meg fog rendülni. A népeknek maguknak is bizni kell a békében.

Briand szerint nincs kisebbségi kérdés

Briand ezután kitért a kisebbségi kérdésre. Ez a kérdés — mondotta, — csak a háború előtt állt fenn. Azelőtt, amikor nem volt Népszövetség, a kisebbség panaszai meghallgatás és felelet nélkül maradtak. A Népszövetség mindig kész arra, hogy a kisebbség sorsa iránt érdeklődjék és megtegye a lehető sorsuk javítása érdekében. De nem szabad megengedni, hogy a kisebbségi kérdéshöz tökélet kovácsoljanak az ellentétek megindítására. Nem szabad, hogy ez oly fenyegetéssé alakuljon, amely állandóan veszélyeztetni munkánkat. Meg kell tenni azt, ami szükséges a visszaélések orvoslására, de

nem lehet megengedni, hogy ez a kérdés zavarok forrásává váljék.

Bármilyen tiszteletreméltó is bizonyos doktrina, propaganda, van valami, ami mindenképpen felett áll, ez a béke ügye.

Befejezésül Briand újból nagy hévvel hangoztatta, hogy a Népszövetségnek minden erejét a nemzetközi béke megővésére és megerősítésére kell fordítania.

Az oláhok újabb praktikája

A magyar-oláh optánsper huzavonájában oláh részről legujabban ismét olyan lépés történt, amely szemmel láthatólag nem céloz mást, minthogy a Népszövetségen keresztül a világ közvéleményét kedvezőbbre hangolni a megingott oláh álláspont számára.

A Népszövetség főtthkára Antoniadé oláh delegátus kérelmére a vetkező nyílt levelet hozta a tanács tudomására:

BRIAND

magyar-kormányának, hogy bocsátkozzanak közvetlen tárgyalásokba, az ugynevezett opánsper szabályozása céljából. A román kormány Comnène berlini követ, népszövetségi delegátust, Djuvara képviselőt, a bukaresti egyetem jogi tanárát, népszövetségi delegátust és Nastat, a Népszövetség tanácsadó gazdasági bizottságának tagját teljhatalmu megbízottaknak jelölte ki azzal a megbízatással, hogy tárgyaljanak a magyar kormány által kijelölendő teljhatalmu megbízottakkal. A ki nevezések megfelelő formában nyomban meg fognak történni, mihelyt a magyar kormány közli a román kormányval azt az elhatározását, hogy a maga részéről is kinevezi a teljhatalmu megbízottakat. A román kormány Párist ajánlja az összejövetel helyéül.

Apponyi tárgyalásai Brianddal

Genf, szeptember 10. MTI: Apponyi Albert gróf szombaton hosszas tárgyalást Briand francia külügyminiszterrel. Kiszivárgott hírek szerint mindkét államférfi teljesen meg volt elégedve a beszélgetés eredményével.

AZ OPTÁNSÜGY

A nagyhatalmak megfenyítik Romániát az optánsperbee tanúsított vikelkedéséért. Cuba az oláhok pártján van.

Dr Nagy Ferenc meghalt

Budapest, szeptember 10. Nagy Elek dr volt vatikáni követünk röjtöki kastélyában 78 éves korában meghalt Nagy Ferenc v. b. t. t., volt kereskedelmi államtitkár, nyugalmazott egyetemi tanár, felsőházi tag. A kiváló jogudós halálát az a tragikus baleset okozta, amely fia röjtöki kastélyában két héttel ezelőtt érte. Az öreg ur a kastély lépcsőjén elcsuszott, felsőlábszárscsonttörést szenvedett és két heti szenvedés után elhunyt.

Forgalmiadómentesség a gabona és takarmányművekre

Budapest, szeptember 10. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely többek között ezeket mondja: Nem esnek általános forgalmiadó alá

- A) huza, rozs, kétszeres és árpa eladásából származó bevételek,
B) mindennemű széna, továbbá takarmányozási célra szolgáló nyers szalma és más takarmány eladásából származó bevételek.
C) további rendelkezésig a tengeri, zab, takarmányborsó, lóbab, búz, köly, konkoly és mindennemű korpa eladásából származó bevételek.

Ugyancsak ideiglenesen mentesülnek az általános forgalmi adó alól a takarmányozási célul szolgáló melasz, kilugozott répa, mindennemű pogácsa, olajmagliszt, tönköly és növényi eredetű takarmányozási célul szolgáló termékek, állati eredetű takarmányok eladásából származó bevételek. A felsorolt árukban a tözsdén kötött üzletek után sem kell adót fizetni. Akik kizárólag a felsorolt gabona- és takarmányfélék árusításával foglalkoznak, külön igazolás nélkül igénybe vehetik az adómentességet. 15 nap alatt kötelesek azonban bejelenteni az illetékes forgalmiadóhivatalnál, hogy kizárólag adómentes takarmány- és gabonafélék árusításával foglalkoznak.

Akik általános forgalmiadóköteles áruk forgalombahozatalával foglalkoznak, az itt biztosított forgalmiadómentességet csak akkor vehetik igénybe, ha az adómentes árukról külön üzleti könyveket vezetnek és kötelevel, számlával stb. igazolni tudják, hogy az adómentesnek feltüntetett bevételeik valóban adómentesen árusítható gabona- vagy gabonafélékből származnak.

A kultuszminisztérium felemelte a debreceni jogászok létszámát

(A Hajdúföld tudósítójától.) A kultuszminisztériumtól ma reggel az az értesítés érkezett dr Kovács Andor egyetemi jogi dékánhoz, hogy a minisztérium a debreceni egyetemre felyehető első éves joghallgatók létszámát az eddigi

160-ról 220-ra emelte fel.

A felemelés indoka elsősorban az, hogy így a budapesti egyetemről, amely főleg a fővárosi származású hallgatókat vette fel, elutasított tiszántúli illetőségű ifjak is megkezdhesék jogi tanpályájukat. Az új felvételek felőli döntés a közel napokban várható.

Wekerle pénzügyminiszter és Gömbös államtitkár elfoglalták hivatalukat

A politika hullámai

Budapest, szeptember 10. Bud János gazdasági miniszter és Wekerle Sándor, az új pénzügyminiszter tegnap letette a hivatalos esküt. Wekerle Sándor ma délelőtt már bement a pénzügyminisztériumba és minden külső formáság nélkül vette át hivatala vezetését.

Ugyancsak ma délelőtt foglalta el hivatalát Gömbös Gyula honvédelmi államtitkár. Gömbös 12 órakor jelent meg Csáky Károly gróf honvédelmi miniszternél, akinek kezébe itette a hivatali esküt. Ezután a minisztérium államtitkárait és a főosztályok vezetőit látogatta meg. A délelőtti folyamán már hivatali helyiségében működött.

Gömbös Gyula a királykérdésről

Budapest, szeptember 10. Gömbös Gyula honvédelmi államtitkárrá történt kinevezésével kapcsolatosan oly hírek terjedtek el, mintha Gömbös Gyula a királykérdés napirendrehozását tekintendő programjának. Az MTL munkatársa felkereste Gömbös Gyulát, aki e kérdésben a következő nyilatkozatot tette:

Ugy én, mint elvártaim tekintélyes része beléptünk az egységspártba, politikai tekintetben valamennyien Bethlen István gróf irányelvét követjük, tehát a királykérdésben is a kormányelnök álláspontját

tesszük magunkévá, ami azt jelenti, hogy

a kérdést aktuálisnak nem tartjuk.

Egyébként csapnivalóan rossz politikai és még rosszabb katona volnék, ha a királykérdésben valamilyen hatás alatt politikai problémát dobnék a hadsereg soraiba. Csak egy kötelességem lehet, az, hogy a miniszterelnök és honvédelmi miniszterrel egyetértésben és a legfőbb Hadur magas intencióinak megfelelően a hadsereg szellemét, a nemzet egyetemét szolgáló, nemzeti ideálokért ielkesedő és közbecsülésben álló szervezetét tökéletesbbiteni, illetőleg az ezirányu, évek óta folyó munkában résztvenni, amiből természetesenileg következik, hogy tartózkodni fogok mindennemű politikai propagandától.

Kilépés az egységspártból

Báró Kray István egységspárti képviselő levelet tintézt a miniszterelnökhöz és Almágy pártelnökhöz, melyben bejelenti, hogy a pártból kilép, miután mint legitimista, nem tartja lekiismeretével összeegyeztethetőnek Gömbössel egy pártban lenni. „Bár kijelentem, — fejezi be levelét, — hogy Bethlen István grófit és kormányát úgy, mint eddig, ezental is hiven támogatni fogom.”

Ünnepélyes keretek között avatták fel vasárnap az ujjáépített Kistemplomot

(A Hajdúföld tudósítójától.) Vasárnap délelőtt 9 órakor volt a renovált Piac-utcai Kistemplom felavatása. Erre az ünnepélyes alkalomra zsufozásig megtelt hívekkel a Kistemplom s mintegy 4000 ember — köztük igen sok vidéki — vett részt az istentiszteleten.

Szele György lelkész bibliát olvasott és magasszárnyalásu imával nyitotta meg a felavatási ünnepélyt. Az ima után az Iparos Dalegylet adott elő egy precíz betanult gyönyörű énekszámot Szabó Gyula karnagy vezetésével. Ezután az ájtatos

csendben dr Baltazár Dezső püspök tartotta meg ünnepi beszédét.

— Örül — ugymond a püspök, — midőn ujra épségben látja ezt a templomot, melyet apáink és ősapáink emeltek az egy igaz Isten tiszteletére. Sok-sok gyermeke az egyháznak nyerte itt tiszta víz alakjában a keresztiséget, sok boldog házasságot kötöttek itt meg az Ur nevében. Sok-sok keserves, fájdalmas könny csordult az innen eltemetett szeretettekért.

Befejezésül buzdítja a gyülekezetet, hogy a templomépítők örök

nyomdokain haladva, az evangélium tiszta légkörében éljék továbbra is életüket.

A beszéd után a hívek az urasztalához járultak. Az urvacsora előtt ágendát, utána pedig hálaadó imát Molnár Ferenc lelkész mondott.

A felavatási ünnepély második része délután 5 órakor kezdődött. A fennálló ének után Kolozsvári Kiss László mondott imát. Utána a debreceni ref. tanítók vegyeskara alkalmi énekeket adott elő. Az ének befejezésével dr Zoltai Lajos, muzeumi igazgató lépett a szószékre és gondolatokban gazdag beszédet tartott. Beszéde során ismertette a Kistemplom történetét, azt a sok küzdelmet, melyet a templom felépítéséért folytattak; vihar rombolta, tűzvész égette, a talaj, melyre építették gyenge volt, nem bírta a hatalmas megterhelést.

— Annál örvedetesebb, hogy ennyi balsors és viszontagság után szinte már-már poraiból ujjáéledve sok-sok évrnek nézhet elébe.

Az előadás után Baja Mihály lelkész felolvasta az erre az alkalomra irt költeményét, majd a tanítók kara énekelt. Végül Révész Imre lelkész tartott igen érdekes és lebilincselő felolvasást a patens-harcról.

A templom falában elhelyezett emléktábla szövege így szól:

E szent hajlék a debreceni reformátusok jókedvű adakozásából épült 1719—1725. években.

Falai között folyt le 1860 január 11-én a tiszántúli református egyházkerület közgyűlésének hősies tiltakozása a protestáns egyházak ősi szabadságát elközbő osztrák császári pátenus ellen.

Ez emléktáblát az egyház a templomnak 1928-ban befejezett megújítása alkalmából állította.

Lángoló autó a Piacutcán

(A Hajdúföld tudósítójától.) Nagy riadalmat okozott vasárnap délután a Piac- és Szent Anna-utca sarkán egy vágató automobil, melynek hátsó részéből sűrű füst gomolygott ki. A járókelők figyelmeztették a sofőrt, majd telefonáltak a tűzoltóság-nak. Természetesen hatalmas tömeg állta körül a már

nagy lánggal égő autótaxit

s sokan közülök önkéntes tűzoltóknak csaptak fel s homokkal próbálták oltani a tüzet. Mire a tűzoltók autója megérkezett, alig maradt pár pernyi munkájuk. Az autót eruyője és bőrülései mégis teljesen elégték.

A tűzvizsgálat szerint az autótűz valószínűleg úgy keletkezett, hogy valamelyik vendég

az autó ernyőjébe ejthette szivarját

s a tűz lassan terjedt és a haladó autó légáramlata egyre fokozta a lángokat. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy a tüzesetért kit terhel a felelősség.

Autószerencsétlenség 21 halottal

Monza, szeptember 9. Az Európa Nagy Díjért folyó nemzetközi autóversenyen vasárnap a monzai autóversenypályán borzalmas szerencsétlenség történt. Matteredassi olasz versenyző a ribünök előtt huzódó árok mellett hirtelen elvesztette uralmát gépkocsi fölött és a versenyautó 180 kilométeres sebességgel belerohant a nézőközönség soraiba. Edig a szerencsétlenségnek

21 halottja van és körülbelül ugyannyi sebesültről tudnak.

Hányféle ásványvíz van?

nagyon sok, de mégsem tud olyan használatos forrásvizet mondani, amelyet mi raktárunkon ne artanánk állandóan friss töltesben. Mint több bel- és külföldi forrás Tiszántúli főlerakata, módunkban van az ebbeli szükségletét a legelőnyösebb árak mellett ellátni.

Kontsek Géza k. r. t.

Eddig öten pályáztak a városnál megüresedett két tisztiorvosi állásra

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy Debrecen városánál dr Széll Kálmán és dr Balkányi Ede nyugdíjazásával két tisztiorvosi állás üresedett meg. Dr Hadházy Zsigmond ezekre az állásokra augusztus folyamán meghirdette a pályázatot szeptember tizenhatodik lejárattal. Már eddig, — mint értesülünk, —

Öten adták be pályázatukat

az állásokra és pedig a következők: dr Révész Menyhért venceselli orvos, dr Korpássy B. László debreceni orvos, dr Trocsányi Béla Deb-

recen város behelyettesített tisztiorvosa, dr Radó Vilmos szoboszlói járási tisztiorvos és végül dr Mayer Elek debreceni egyetemi tanársegéd. A pályázatokat előbb javaslat-tétel végett a közegészségügyi hatóságnak adják ki, amely után a polgármester fel fogja terjeszteni a népjóléti miniszterhez. Innen ismét a főispánhoz kerülnek át a pályázatok s végül a törvényhatósági bizottság fog dönteni választás utján a két állás betöltéséről. A pályázatok felett valószínűleg ősszel fog határozni a közgyűlés.

Hajdumegyében katasztrófális a tengeritermés

A közigazgatási bizottság hatósági ellenőrzést kér a gazdákat kiuzsorázó „letét-buza” spekulációk ügyében

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága szokásos havi ülését hétfőn tartotta meg Pákozdy Sándor alispán elnöközésével. Dr Uzonyi Barna másodfőjegyző felolvasta az alispáni jelentést, a kötelező rendőri bejelentések ügyében, valamint arra vonatkozóan, hogy a hajduszoboszlói fürdő ügyében elrendelték a vizsgálatot.

Az alispáni jelentéshez előzőnek dr Ujvárossy Lajos szólott, aki rámutatott arra, hogy Hajdumegyében ma már szinte epidémia-szerűen terjed a letétbuza kölcsönügyletek lebonyolítása, aminek minden esetben a gazdák látják a kárát, akik

a kellő ellenőrzés hiányában ki vannak téve a legnagyobb uzsorának.

Sürgeti, hogy a vármegye ezekben a kölcsönügyletekben a legszigorúbb kormányhatósági ellenőrzést eszközölje ki. Dr Gaál Mihály országgyűlési képviselő arra mutatott rá ezzel kapcsolatban, hogy a kormányhatósági ellenőrzés nem vezet célra, mert amint a bankok megkönyítik a kölcsönügyleteket, a gazdák tömegesen fogják odahordani a gabonáikat.

A közigazgatási bizottság végül úgy határozott, hogy ebben az ügyben sürgősen feliratot intéz a pénzügyminiszterhez s kéri fogja, hogy

a pénzügyminiszter rendelje el a hivatalos ellenőrzést,

az ugynevezett „letét-buza”-val való spekuláció ügyében, amellyel a kisebb gabonakereskedők valóságosan a tönk szélére juttatják a rossz gazdasági viszonyok miatt megszorult gazdákat.

Bejelentette ezután az alispán, hogy a pénzügyminisztertől érkezett leirat értelmében a hajduszoboszlói gyógyfürdő bérletére vonatkozó szerződést úgy Hajduszoboszló városának, mint a vármegyének újból tárgyalni kell. A bejelentést a bizottság jóváhagyólag tudomásul vette.

Ezután a főügyész jelentése következett, majd dr Görgey Márton tisztifőorvos terjesztette elő jelentését a vármegye multhavi közegészségügyi helyzetéről s hangoztatta, hogy

a közegészségügyi viszonyok

augusztusban kielégítőek voltak

s a számszerű adatok csaknem egy szinten vannak a július hónapi adatokkal. Láncezy Gyula miniszteri tanácsos pénzügyigazgató a vármegye adózásáról szóló jelentése szerint az adózás augusztus folyamán zavartalan volt, az adónevek befizetése rendszeresen megtörtént.

A vármegye gazdasági helyzete

Végül Surgoth Jenő gazdasági főtanácsos a vármegye gazdasági helyzetéről terjesztette be jelentését, amely a következőket tartalmazza:

— Augusztus folyamán az időjárás a kint levő termények betakarítására, valamint a cséplési munkálatokra kedvező volt, ellenben a kapás növények, mesterséges takarmányok, rétek és legelők fejlődésére igen kedvezőtlen. Ugy ezen növények a múlt havi állapottal szemben újabb csökkenést mutatnak.

— A cséplési munkálatok a hó folyamán teljes erővel folytak és a kisebb gazdaságokban azokat teljesen befejezték.

A kapás növények általában, de különösen a szikes és homoktalajokon *megsínylették a tartós szárazságot és nagy hőséget*. A hó végén a vármegye egyes részein ugyan voltak szörványosan nagyobb esők, de már megfelelő hatással nem lettek a növényzet fejlődésére, úgyhogy ezeken a helyeken is csak igen gyenge és silány termésre van kilátás.

— Tengerinél bevetett terület 75.576 kat. hold volt. Ugy eső-, mint szemképződés általában rossz, igen sok meddő szár van.

Gyenge és rossz termésre van kilátás.

Burgonyával 4730 kat. hold van bevetve. A gumók nem fejlődhetek és rosszak. Gyenge termés várható. Cukorrépából 1321 kat. hold rossz termés.

A mesterséges takarmányok harmadik kaszálása gyenge termést adott. *Nemcsak a legelők, de a rétek is teljesen kiszültek.*

Kovács Gyula műszaki felügyelő és Czelloth Jenő állategészségügyi felügyelő jelentései után a közigazgatási bizottság ülése véget ért.

„Tutti-frutti”

Venezia, augusztus hó vége.

Jelen sorokkal világért sem akar kísérlet történni Velence újbóli felfedezésére. Hiszen a „lagunák városáról” még magyar nyelven is már tekintélyes irodalom fejlődött ki. Itt csupán egy pár jelentéktelen megjegyzésről lesz szó Velencével és Lidóval kapcsolatban, de épp azért mert ezek annyira jelentéktelenek szükségesnek látszott őket azonnal papírra vetni — nehogy az ember emlékezetéből egy pillanat alatt eltűnjének.

Velencét, az ódon várost és Lidót, a hipermodern fürdőt szeretik az egész világon egy kalap alá venni, csak azért, mert közel vannak egymáshoz. Már pedig együvé sorolni valamit csak akkor lehet, ha hasonlóság áll fenn. Ellenben Lidó és Velence közt csupán az a hasonlóság, hogy Lidótól Velencéig a vaporetti (magyarul: propeller) jegy ára épen ugy 85 centesinibe kerül, mint Velencétől Lidóig.

Velence utcái, ugyan is ha azok nem kanálisok, akkor szűkek és többnyire piszkosak. Lidó utcái szélesek, többnyire tiszták. Velence palotái és házai, ódonok és nem higiénikusak. Lidó ellenben tele modern, új szebbnél szebb villával és néha minden képzeletet felülmúló luxussal berendezett szállóval. Egyszóval: Az egész Velence egy felbecsülhetetlen értékű múzeum, ahol a régiségek illatát az olasz konyhák reitelméből kiáradó olajszag és a poshadt vízi kanálisok gőze adja meg; míg Lidó a modern kényelem minden raffinériájával rendelkező világfürdő, amelynek jellegzetességét az adja meg, hogy ott minden drága...

Architektonikus szempontból egysegebb és gyönyörűbb műalkotás talán alig van, mint a Szent Márk templom. Az ember nem tudja elképzelni, hogy lehetett ilyen harmonikus egésze konstruálni egy olyan épületet, amelynek majdnem minden egyes darabját hosszú évszázadok során külön-külön lopkodták össze a győzemes hadakozásokból visszatérő dozsék. Ugy belül, mint kívül, minden egyes márvány oszlop és berakás más szint és más eredetet mutat. A portálé felett vágató négy ló pedig valaha Nero római császár részére készült, sőt állítólag Traján diadalívénak is díszbe volt, majd Napoleon Párizsba küldette s csak bukása után sikerült újra visszaszerezni...

Olyan zseniálisan az állam részére talán még csak a németek tudtak lopni a világháborúban, mint ahogy a dozsék egykor Velencének!

A velenceieknek — pars pro toto — az olaszoknak két igen érdekes nemzeti szokásuk van. Az egyik a nyilvános helyeken való hangos dudolás, a másik — a köpködés.

Magyarországon mindenesetre nagy megütközést, vagy legalább is feltűnést keltene, ha valaki a propelleren vagy a villanyoson élénk trillázásba fogna, nem hagyván magát senkitől sem zavartatni. Ez itten annyira természetes, hogy az éneklőnek rögtön kontrázói és tercelői akadnak s így néha egész kis önkéntes dalárdák alakulnak ki.

Persze hamisan énekelni nem szabad, mert akkor az illetőt kegyetlenül lehurrogják!

A másik szokásról, a köpködésről

már — sajnos — nem áll módomban ilyen elragadtatással megemlékezni. (Különösen a vadonatúj félcipőm orra hegyének!) Ezt a fassizmus is ki akarja irtani — miért is mindenütt, így a lidói villanyoson is, tiltó tábláskák függenek. Egyszer tanuja voltam, mikor egy kalauz egy ilyen „nemzeti kihágás” miatt éktelen lár-mával leszidott egy szegény munkást. Midőn dorgatoriumát befejezte, mint aki jól végezte dolgát, egy nagyot köpött a padlóra...

Harag után — olasz felfogás szerint így látszik — jogos a köpködés!

A régi Velencének a cenzorai, akit az „arany könyvbe” vezettek be, az Velence nemességéhez, akit az „ezüst könyvbe” irtak be az a polgársághoz tartozott, akit pedig sehová sem irtak be, annak szegénynek, mit volt mit tenni, kénytelen volt a „ronda plebshez” tartozni...

Az arany könyvbe beírottaknak sok minden máson kívül még az a hallatlan kiváltságuk is meg volt, hogy az ő erkölcesikre nem ügyeltek fel a cenzorok, holott a többiekére igen.

Ez a privilégium pedig még a mai „laza erkölcsű” világban is felbecsülhetetlen értékűnek látszik.

A dozse palotában levő „scala d'oro”-n, a világ egyik legszebb arany díszítéssel roszakadást megakartott lépcsőjén régen csak azoknak volt szabad felmenni, akiknek az aranykönyvben tündökölt a nevük. Azóta egy kicsit demokratizálódott a helyzet.

Ma rongyos öt líráért bárki a világon még a lelkét is kifutkos-hatja a „scala d'oron”.

A palota első emeletén, ott ahol valamikor a misztikus kegyetlenség, az inkvizíció működött az előszobában még mindig ott tátja száját alamuszi pofájával az a köböl faragott oroslán fej, amelybe azokat a névtelen leveleket dobosták be, amelyek alapján ködös éjjelekre igen sok ember lenyaktilzott feje hullott a tengerbe.

Azóta kedélyesebb világot élünk, és az anonim levélíróknak most még kényelmesebb a dolga, mint akkor volt. Ma a névtelen levélíráshoz nem kell egyéb, mint egy jó írógép, egy 16 filléres bélyeg s — ami mindig nagymértékben meg van — nagyfokú lelkiismeretlenség...

A legújabb történelmi emlék a dozsépalotába a világháború alatt vonult be. A kapu alatt gránit táblába vésett, cikornyás betűk hirdetik a naponkint arra menő tizezernyi idegennek Diaz tábornok egyik hadi jelentését, amely szerint az osztrák-magyar csapatokat súlyosan megverték a „multjukhoz hű maradt” hős olasz katonák, annak ellenére, hogy az ellenség 73 divíziót számolt, míg az olasz haderő csak 51 olasz, 3 brit, 1 cseh-szlovák divízióból és egy amerikai ezredből állott...

A számadatokat nem áll módunkban ellenőrizni, de egészen bizonyos, hogy ennek az állítólagos olasz győzelemnek az idején már az osztrák-magyar haderőnél egy divízióknak majdnem kisebb volt a lélekszáma, mint egy tallján ezrednek; — a felszerelésről nem is szólva.

De hát — vae victis! A győzők írják a történelmet és a győzőknek jogukban áll még a tények meg hamisítása is...

Zománcozott edény háztartási cikkek raktára
Bészler és Dávid
 vashereskedésben, a Kossuth-szobor mellett. Telefon: 78.

BIZBIZTOSÍTÁS

Briand: Ön már elutazik Kellog ur? Ugyan maradjon még és nézze végig manővereinket a megszállott Rajna-területen.

Végezetül még csak egy kis etnografiát!

A venéziai férfiak nagyon szépek, nagyon feketék és nagyon kicsinyek. Az ugynevezett „velencei szókék” igen ritkák közöttük. Olyan kicsinyek, hogy az ember néha kis nippserü játékszernek szeretné nézni őket, amiben van is valami igazság, mert hiszen az ide összegyűlt internacionális hölgyközönség nagyobb részt játékszernek is használja őket.

De természetesen itt már nem babra megy a játék — mint gyermekmeknél — hanem egyébre...

A venéziai nők kilencven százaléka csunya — de nagy égő szemekkel és lüktető — többnyire erősen kiruzsolt ajkakkal mind érzéki benyomást keltők.

A Piazzán a Márk-templom előtt három nyilegyenes cédrusfa pózna kiált az égnek. Valaha itt lobogtak a Velence által meghódított három királyságnak — Kandiának, Moreának és Cyprusnak a színei. Kint a Piazzán a tengerpart mellett pedig a biborra arannyal himzett orosz-lános zászló, a velencei köztársaság jelvénye díszlett. Ma ezt már csak kivételes, ünnepélyes alkalmakkor szabad felhuzni.

Most éppen fenn van, mert holnap érkezik „Sua Maesta Vittorio Emánuele III.” a nemzetközi képkiallítás megtekintésére. Sajnos amagyar pavillonban nemigen fog gyönyörűséget találni öfelsége, mert az idén bizony ez elég gyenge látványt nyújt.

A lagunák felől húzó friss tengeri szél hirtelen alábbhagyott... A büszke orosz-lános zászló ernyedten aláhanyatlott, mint egy szimbolizáló Velence egykori hatalmának mai csődjét...

Hol vannak már a daliás idők, mikor a gazdag velencei köztársaság nehéz háboruit vívta az akkor közepkori nagyhatalommá éppen kialakuló félben levő magyar királysággal?...

Most az „Unita Italia” virágkorát éljük!... Evviva il re! Evviva it duce! — fog hangzani holnap a tömeg ajkain...

De éppen úgy kérdezzhetjük: — hol van a régi Magyarország, a hajdani középkori nagyhatalom?!

ij. Haendel Vilmos dr.

Szeptember 28-án nyit a Csokonai-színház

Az új társulat névsora

(A Hajdudölg tudósítójától.) A Csokonai-színház direkcója most tette közzé a megnyitást bejelentő falragaszokon új társulatának névsorát. A plakátok tudósítása szerint az új szezon szeptember 28-án, pénteken Gárdonyi Géza nagyértékű színműve, a „Bor” nyitja meg, — reméljük, egyben az igazgatóság ezévi művészi törekvéseit is beharangozandó.

A társulat névsorában, amelynek támogatására hívják a debreceni publikumot a plakátok, nagy örömmel találkozunk a város intelligens közönsége több régi kedvencének nevével, aki ebben az évadban újból visszatér sikereinek színhelyére. Nagy nyereség *Forgácsal* szemben a kiváló *Thuróczy Gyula*, akinek kivételes művészetét, rendezői tudását és uri egyéniségét mindig a legteljesebb elismerés övezte. Igazi primadonna tér vissza a Csokonai-színház színpadára *U. Kováts Terus* személyében, akit férjével, a kitűnő *Unger Istvánnal* együtt régen a szívébe zárt az operettek publikuma. Ugyancsak nagy örömmel olvassa a színházlátogató közönség a kedves és bájos naivának, *Csapó Mária* nevével a társulat listáján. Visszatér Miskolcra Debrecenbe *Tamás Benő* is. — A mult szezon erősségei közül a névsorban olvashatók *Halassy S. Etel*, *Halassy Mariska*, *Timár Ila*, *Ferenyzy Marienn*, *Antók Ferenc*, *László Gyula*, *Szigethy Andor*, *Szigeti Jenő* és *Virágháty Lajos* nevei, míg az igazgatóságban a következők foglalnak helyet:

Kardoss Géza igazgató, Sándor Jenő titkár, Szigethy Andor gazd. főnök, Szigeti Jenő irodai titkár, Remete Géza főrendező, Thuróczy Gyula drámai rendező, Szathmáry Endre karnagy, Csanak Béla karnagy, Sándory Kálmán főügyelő, Besse Miklós segédrendező, ügyelő, dr. Dobler Ferenc pénztárosnő.

Új művészei a színháznak Dinyenyessy Rózi fiatal komika, Feleki Klára prózai színésznő, Németh Ila szubrett, Szentgyörgyi J. Márta drá-

mai szende, Tihanyi Juci naivaszubrett, Vajai W. Magda, Fábrián János szerelmes színész, Lázár Tihamér hősszerelmes, Misoga László és Sugár Mihály táncos komikusok, — többnyire pályájuk elején álló fiatal színészek, akiknek nevét még nem ismerik Debrecenben s ítéletet róluk majd csak a szezon megkezdése után alkothatunk.

Állandó operai vendégekként szerepelteti a plakát K. Voith Ilonka, Halmos János, Szórád Ferenc, Krompachy István és Bihary Sándor nevét, ami remélhetőleg azt jelenti, hogy a tavaly megkezdett komoly zenei program az idén méltó folytatásra fog találni.

Karszemélyzet és műszaki személyzet a következő:

Karszemélyzet: Nők: Asztalos Sári, Gál Juci, Hován Mery, Kemény Klári, Komáromy Etel, Medgyessy Anna, Nagy Irén, Nép Elza, Pál Mancsi, Patay Józsefné, Urményi Julia, Vadász Kató, Vágó Mária. — Férfiak: Balsay Géza, Bakoss Gyula, Besse Miklós, Cser József, Czombál Lajos, Fehér Sándor, Juhász Sándor, Lovass József, Magyaródy János, Patay József, Püspöky Ivor, Sándor Gyula, Vámos Nándor.

Sugók: Gyenes Eta, Markó Valéria.

Műszaki személyzet: Csontos István fő-kellékes, főasztalos, Zolnay Imre díszletmester vezetésével 32 díszítő és 20 jegyzető, Almássy Andor főszabó, 2 segéd. Karlovits Pál díszletfestő és tervező.

Zenekar: a debreceni m. kir. 11. honvédegyalgezered zenekara.

Kardoss direktor bejelenti, hogy a helyarákat lényegesen leszállítja s négy bérletet nyit.

Minden hétfőn „A”, kedden „B”, szerdán „C” és csütörtökön „D” bérlet lesz. A péntek és szombati nap bérletiszűnet. Minden bérlet havonta négy előadásban részesül s minden bérlet napon más-más darabot kap.

A bérletek árai havi négy előadásra, vagy 10 előadásra előre fizetve a következők:

Földsz. kispáholy	42.50	100.—
I. em. családi páholy	51.—	120.—
I. emeleti kispáholy	37.50	88.—
II. emeleti kispáholy	20.—	45.—
Támlásszék I-ső sor	8.50	20.—

Támlásszék II-od r.	6.80	16.—
Támlásszék III. r.	5.10	12.—

Napi helyárok:

	Este	Délután
	Pengő	Pengő
Földsz. családi páholy	18.—	14.—
Földszinti kispáholy	12.50	9.—
I. emeleti családi páholy	15.—	11.—
I. emeleti kispáholy	11.—	8.—
II. emeleti kispáholy	5.50	4.50
Támlásszék I. rendű	2.50	2.—
Támlásszék II. rendű	2.—	1.50
Támlásszék III. rendű	1.50	1.20
Erkélyülés	1.20	1.—
Erkély-álló	—30	—24
Diákjegy	—30	—24
Karzati ülőhely	—40	—30
Karzati állóhely	—20	—18
Földszinti pótsek	2.—	1.80

A „Csokonai”-színház előadásaira október 1-től kezdve az üresen maradt (nem bérelt) páholyokba különálló páholyjegyeket is lehet váltani. Földszinti és I-ső emeleti páholyokba egy páholyülés 2 pengő 50 fillér, a II-od emeleti páholyokba 1 pengő 50 fillér.

A régi (törzskönyvezett) bérlők bérleteiket szeptember 17-től 21-ig, az új bérlők az eddig nem bérelt helyeket ez idő alatt is, viszont a régi bérlők által ki nem váltott bérlet-helyeket is szeptember 21-től szeptember 26-ig válthatják ki.

FELHÍVÁS A LEVENTÉKHEZ!

Debrecen sz. kir. város Testnevelési Vezetősége ezúton hozza az összes debreceni és Debrecenhez tartozó tanyai leventék tudomására, hogy szeptember 16-án, vasárnap ugyanazon helyen és ugyanazon órában, ahol legutóbb beosztva voltak, feltétlenül jelenjenek meg leventefoglalkozásra. Akik hétköznap jártak, szintén 16-tól kezdődőleg azon a hétköznapon, amelyiken jártak, azon helyen és időben, ahol legutóbb tettek eleget leventekötelezettségüknek, jelenjenek meg.

Akik addig még nem voltak leventék, azok jelentkezzenek a város-háza fsz. 18. számú szobában délelőtt 8—10 óráig. Akik a jelentkezési kötelezettségüknek nem tesznek eleget, az 1921. évi LIII. t.-c. és a V. K. M. 69.000—1927. számú rendelet értelmében mint fegyelmi vétségért a leg súlyosabban lesznek büntetve.

Debrecen sz. kir. város Testnevelési Vezetősége.

Löwensteint mégsem mérgezték meg

Páris, szeptember 10. A Le Temps jelenti, hogy Paul és Cohn-Arberst orvosok eljuttatták a vizsgálóbíróhoz Löwenstein bankár belső részének vizsgálatára vonatkozó jelentésüket. A vizsgálat eredménye az, hogy mérgezésről szó sem lehet. A bankár halálát a nagy magasságból való lezuhanás okozta.

Épület és bútoralakítások, founérok

BÉSZLER LAJOSNÁL
Széchenyi-utca-2. szám.

Minden tekintetben

a legjobb beszerzési forrás

fűszer

csemege

gyümölcs

italárukban

Pálffy, Kossuth-u. 7. Telefon 16-96.

Halottszállítás autón vidékre is!

M. kir. Tisza István Tudomány Egyetem klinikai szállító

Fehértói Dánie

temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégentfeld-tér 4. szám. Telefon nappal 1-85

Ezúton értesitem a gyászoló közönséget, hogy a mai igényeinek teljesen megfelelő

halottszállító autót

állítottam be s így módomban áll a gyászban sujtott vidékieknek is a halottait a lehető leggyorsabban autómon szállítani.

Dr. Lindenberger János ünneplése

(A Hajdúföld tudósítójától.) Vasárnap, szeptember 9-én lelkes ünneplésben részesítették Debrecen katolikusai lelkipásztorukat: dr. Lindenberger János ap. helynök, prelátskanonok, prépost-plébánost abból az alkalomból, hogy tíz esztendővel ezelőtt vette át a debreceni plébániát. Az egyszerűlelkű főpapot, akinek tudásánál és jószágánál csak szíve nemessége nagyobb, Debrecen minden rendü-rangu polgára régtől kezdve nagy szeretettel tiszteli, így érthető, hogy a hívek nagy örömmel ragadták meg a tíz esztendő évfordulót ragaszkodásuknak kimutatására.

Az ünneplés teljesen spontán volt s ügyes kezek gondoskodtak róla, hogy olyan irányba terelődjék, ami nem sérti a minden ünnepléstől elhuzódó főpap szerénységét. Reggel fél tíz órakor maga az ünneplést szent misét celebrált, amelyhez, teljesen meglepetésszerűen, asszisztenciára sorakoztak fel a piarista tanárok dr. Lukáts József házfőnök vezetésével. Mise alatt a Szent László Dalegylet Kollwenz Rezső karnagy dirigálása mellett Kempter F-dúr miséjét adta elő, a hívek pedig egész délelőtt folyamán még Debrecenben is szokatlan nagyszámban járultak a szentáldozáshoz, felajánlva azt a közszeretben álló prépost-plébánosért.

Mise végeztével, élén az egyháztanáccsal, a plébániára vonult a hívek nagy serege, amelyben képviselve volt a hitbuzgalmi egyesületek mindegyike. Dr. Láng Nándor egyet. tanár, az egyháztanács világi elnöke intézett köszöntő szavakat a kiváló főpaphoz. Felsorolta a tíz esztendő lelkipásztori munkájának beszédes tényeit, ecsetelte azt az igazán apostoli munkát, amelyet dr. Lindenberger János híveiért napról-napra kifejt s Isten áldását kérte további munkájához. Az ünneplést meghatva köszönte meg az üdvözlést s egyszerű szavakkal kérte híveit, hogy szavára ezentúl is hallgassanak, mert a tudomány, amely ajkait elhagyja, nem az övé, hanem a két-ezeréves egyház bölcsessége.

Ezzel az ünneplés véget is ért. Lárma nem volt, sem hangos jelenzés, nem tartottak bankettet sem. A zajos jubileumokat oly igen megszo-kott mai világ tudomást sem szerezhetett róla, hogy a katolikus plébánián ünnepltek egy jó embert, aki fiatalos lélekkel dolgozik a papi hivatás ezernyi ágában s azt teszi, ami paphoz és főpásztorhoz egyedül méltó: lelke minden energiáját feláldozza övéért: egyházáért és magyar fajtájáért.

Kézimunkatanfolyam a nőipariskolában

A városi nőipariskola himző és felsőruhavarró délutáni tanfolyamot nyit az érdeklődők számára. A tanfolyam öthónapos lesz, hetenként háromszor délután 3 óra (3-6 óráig) foglalkozással. A tanfolyamra felvesszünk minden olyan jelentkezőt, aki a himzés és fehérvarrás alapjaival már tisztában van. A tanfolyam kezdődik szeptember 15-én és tart február 1-ig. Tandij 40 pengő, ami egyszerre, vagy havonként fizethető.

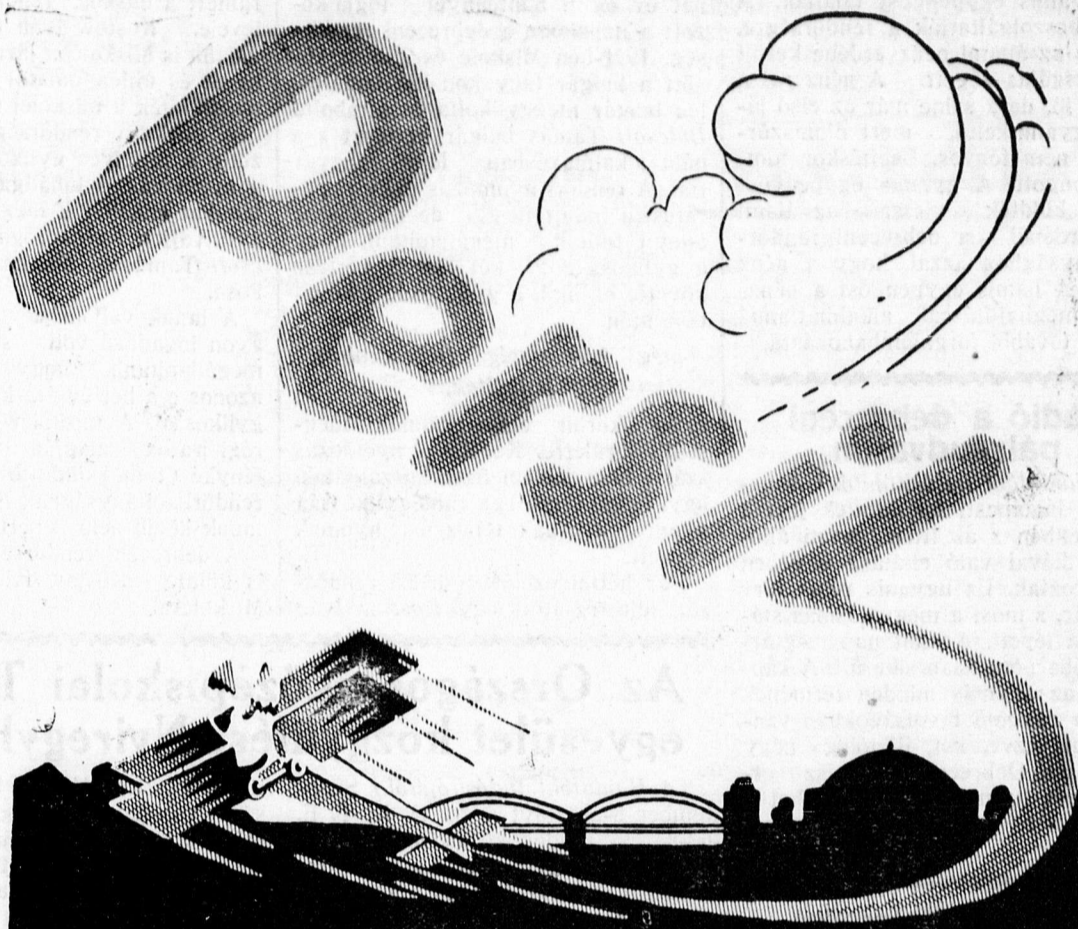
A délelőtti fehérvarró tanfolyamra

Fizessen elő a Hajdúföldre

is elfogad még az igazgatóság legfeljebb 5-6 jelentkezőt. Ennek a tanfolyamnak hallgatói naponként délelőtt 2-3 órán át foglalkoznak a

rendes növendékekkel együtt, azok órarendje szerint. Tandij ugyanannyi, ugyszintén a tanfolyam ideje is. Jelentkezni lehet naponként

(hétkönapokon) délelőtt 10-12 óráig Burgundia-utca 1. szám alatt a nőipariskola igazgatói hivatalában. Az igazgatóság.

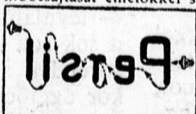

A CSODA AZ ÉGEN!

Mindenütt, ahol eddig a füstírást végző pilóták merész mutatványukkal megjelentek, az egész város ezen egyedülálló esemény hatása alatt állott. És valóban: egy 4000 méter magasságban viró repülőgép benyomása oly lenyűgöző, hogy a nagyvárosoknak legforgalmasabb helyein is percekre megállott a forgalom és minden szem figyelemmel kísérte ezen merész mutatványt. Mint egy kis vércse, úgy röpköd a pilóta gépevel ide és oda és mintha egy láthatatlan kéz varázsolta volna az égre a 100 km² területen látható szót.

"PERSIL"

Természetes hogy ily nehéz tollal, mint amilyen egy repülőgép, az írás nem csekély dolog. A pilóta, hogy a szó a földről olvasható legyen, azt tükrörásban repüli végig (lásd az alatti ábrát), mely műveletet hónapokon keresztül először kerékpárral a földön gyakorolja, hogy hozzá szokjon ahhoz az érzéshez, szavakat fordítva írni. Az írásnál a pilóta kb. 4000 méter magasságban repül, oly magasságban, melyben a hidegtől vacog, amikor bennünket a hőség a földön kínoz. A füstnek kibocsátását emelőkkel szabályozza. A füst, mely borzasztó gyorsan fejlődik, a repülőgépből hátrál áramlik ki, másodpercenként kb. 8000 m³ Ezen mennyiség szükséges, hogy az írás a repülőgép nagy sebessége mellett látható legyen és hogy a betűk a kellő nagyságban le lehessen írni. A repülőgép átlagos sebessége 150-170 km, siklórepülésnél azonban meghaladja a 200 km-t. A nagybetűk magassága 1500 méter, a kisbetűké 1000 méter. Az egész Persil-írás hossza 7-8000 méter.

MOSÁSHOZ
CSAKIS

Persil¹

VÉGY!

Kezelésében pontos légy.

1. **Lágyítsd meg a mosáshoz szánt vizet!**

Mielőtt az oldatot elkészítenéd, tégy egy maroknyi Henko háztartási és mosósziliksót a hideg vízrel telt katlanba!

2. **A szükséges mennyiségű PERSIL-t oldjad fel!**

hideg vízben folyton keverve, egy megfelelő edényben.

3. **Ezt az oldatot öntsd a hideg vízzel telt katlanba.**

(Egy csomag PERSIL elegendő 25-30 liter vízhez.)

4. **A szennyes ruhát helyezd lezárt a hideg oldattal telt katlanba**

és lassú tűzön, időnként megkeverve, kb. 1/4 óra hosszat hagyd forrni.

5. **Lehűlés után öblítsd ki a ruhát**

előbb jó meleg, majd hideg vízben, míg az öblítővíz egészen tiszta marad.

Használja azonban a PERSIL-t mindenestre, bármily egyéb szappan, vagy szappanpor hozzáadása nélkül!

Hamis egypengős a debreceni piacon

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Hajdúföld jelentette a múlt hónapban, hogy a Rákóczi-utcai piacon egy gyanús egypengőt találtak. A pénzt beszovaltatták a rendőrségre, ahonnan az állami pénzverdébe került megvizsgálás végett. A pénz rajza eléggé jó, de a színe már az első látásra gyanút keltő, mert ólomszürkés és nem fényes. Leejtéskor tompán kongott. A gyanús egypengőt tegnap küldték vissza az állami pénzverdéből a debreceni rendőrkapitánysághoz azzal, hogy a pénz hamis. A hamis egypengőt a pénzverde meghajlításával alkalmatlanná tette a további forgalombahozására.

Rádió a debreceni pályaudvaron

(A Hajdúföld tudósítójától.) A napokban budapesti kiküldöttek jártak Debrecenben s az itteni vasúti állomás rádióval való ellátása ügyében tanácskoztak. Ez ugyanis régi terv volt már, s most a megvalósulás stádiumába lépett. A múlt nap megtartott próba pompásan sikerült. A kapcsolók az állomás minden termének a falain egyenlő távolságokban vannak elhelyezve, két, illetőleg négy személyre. Debrecen az egész országban a harmadik város, ahol a pályaudvart rádiókészülékkel szerelték fel.

A városi dalegylet díósgyőri hangversenye

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni Városi Dalegylet szombaton és vasárnap Díósgyőrré és Lillafüredre tett pompásan sikerült kirándulást, amelyen résztvett dr. Vársány István polgármesterhelyettes, főjegyző, dr. Balla Bertalan tanácsnok, P. Nagy Zoltán zenédei igazgató és dr. Láng Sándor városi tisztifőorvos. A dalegylet előbb Díósgyőrről tartott pompásan sikerült hangversenyt, utána vacsora volt, amelyen melegen ünnepelték a dalárdát és annak kiváló karnagyát, Forrai Istvánt. Vasárnap Lillafüredre rándultak át s délben érkeztek haza Debrecenbe.

A debreceni nyomdászok Otthon-avatása

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni nyomdászok nagy áldozatok árán megvásárolták az Arany János-utca 39. számú házat, hogy Otthont rendezzenek be maguknak, mert a Margit-fürdőben levő *Munkás Otthon* ma már szűknek bizonyul. Az új *Nyomdász-Otthon* szombaton délután nagyszámu vidéki és fővárosi vendég jelenlétében díszes keretek között avatták fel. Az ünnepélyt a debreceni nyomdászok zenekara nyitotta meg a *Gutenberg-indulással*, utána Erdélyi Károly elnöki megnyitójában üdvözölte a megjelenteket, majd az új Otthon nagyjelentőségére mutatott rá, mint amely a nyomdászok kulturális és szakmai továbbképzését lesz hivatva nagymértékben előmozdítani. Ezután az üdvözlések következtek, amelyeket Erdélyi Károly köszönt meg a debreceni nyomdászok nevében. Az ünnepélyt a nyomdász-zenekar zárószáma fejezte be. Este ugyanott kétszáz terítékes társasvacsora volt, amely a késő órákig a legjobb hangulatban tartott.

Hirdessen a Hajdúföldben

Ismét előkerültek egy hét év előtti kiderítetlen gyilkosság aktái

Bécsben állítólag letartóztatták a zsolcai bulgár kertész gyilkosát

(A Hajdúföld tudósítójától.) Egy hét év előtti bünténnyel foglalkozott a napokban a debreceni rendőrség. 1921-ben Miskolc és Zsolca között a bulgár tanyákon két ismeretlen bulgár meggyilkolta és kirabolta Balcsófi Tamás bulgár kertészt s a nála alkalmazásban lévő magyar fiút. A rendőri nyomozás nagy apparátussal indult meg, de mindössze annyit tudtak megállapítani, hogy a gyilkosságot két bulgár kertész követte el, akik a gyilkosság elkövetése után

még két napig Debrecenben bujkáltak,

majd sikerült elmenekülniük megszállt területre. Később a nyomozás számai még jobban összekuszálódtak, úgy, hogy végül is a rablógyilkosság gyanúsítottjainak teljesen nyomuk veszett.

Pár héttel ezelőtt a bécsi rendőrség letartóztattott egy Kostov Iván

nevű bulgár kertészt, akire teljesen ráillett a miskolci rendőrség körözölevele. Kostov Iván tagadta, hogy valaha is Miskolcon járt volna. Fényképet és ujjlenyomatot vettek róla s megküldték a miskolci rendőrségnek.

A miskolci rendőrség újból bevezette a rejtélyes gyilkossági ügyben a nyomozást s kihallgatták a régi tanukat annak a megállapítása végett, vajjon a bécsi fogoly volt-e Balcsófi Tamás és alkalmazottja gyilkosa.

A tanuk vallomása azonban nagyon ingadozó volt s nem tudták megállapítani, hogy Kostov Iván azonos-e a hét év óta keresett rablógyilkossal. A miskolci rendőrség a régi iratok alapján Kostov Iván fényképét megküldötte a debreceni rendőrkapitányságnak is, de az itteni tanuk közül nem ismerte fel senki.

A debreceni rendőrség már vissza is küldte Kostov Iván fényképét Miskolcra.

Az Országos Középiskolai Tanár-egyesület közgyűlése Nyiregyházán

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szeptember 8-án folyt le az O. K. T. E. 62-ik évi rendes közgyűlése Nyiregyházán. E gyűlésnek különös fontosságot azon körülmény adott, hogy 15 év óta a magyar középiskolai tanárok hatalmas egyesülete (ma is kb. 1600 tagot számlál) vidéken nem is tarthatott gyűlést. A háború előtt minden tanév végén az ezeres haza egy-egy vidéki kulturközpontján jöttek össze a magyar tanárok és ezek a gyűlések mindig az illető vidéknek, országrésznek is jelentős ünnepei voltak. A trianoni mostoha viszonyok ezt a szép és hasznos szokást is jóidőre megakadályozták, míg végre Nyiregyházán összejöhettünk újra. Ezért a Szabolcsi Tanári Kört illeti az elismerés és a köszönet, különösen annak agilis vezetőjét, elnökét: dr. Vietórisz József igazgatót.

Miután szeptember 8-án reggel megtekintették a vármegyeház termében elhelyezett Józsa-muzeumot, melynek gazdag bronz- és honfoglalás kori emlékei vannak, fél 10-kor a Bessenyei György- és 10-kor a Kossuth-szobrot koszorúzták meg az országos tanárregyesület. A Bessenyei-szobornál a mi Zsigmond Ferencünk beszélt, alakban és tartalomban egyaránt kiváló szónoklatot mondván, amelyben a magyarság jövőjére, újjáteremtésére vonatkozólag jelölte meg megcáfolhatatlanul az egyedüli lehetőséget. A 10-től 11-ig üléselő központi igazgatóság értekezlete után a közgyűlés a vármegyeház dísztermében folyt le, a melyet színültig megtöltötték a tagok, a megjelent előkelőségek és vendégek. Megjelentek: Kállay Miklós főispán, Bencs Kálmán polgármester, Énekes János r. k. apátplébános, Ady Lajos főigazgató, az Orsz. Ref. Tanárregyesület nevében S. Szabó József igazgató, Sajó Sándor és Gaál Mózes főigazgatók, a helybeli és környéki összes középiskolák igazgatói, képviseltették magukat: a KANSZ, a Polgáriskolai Tanárregyesület, Eötvös-alap, tanítók országos egyesülete, stb. stb. Dr. Maday Gyula országos elnök, képviselő, nyitotta meg a gyűlést hosszabb beszéddel. A sok kiváló gondolat közül, melyet felvetett, kiemel-

jük azt a legfőbbat, hogy a megszállt területek iskolapolitikáját nem méltatja kellő figyelemre a szabad magyarság: odaát a fiatal lelkeket egyre-másra hódítja meg a szerb, az oláh, a cseh erőszak, itt pedig nálunk „nem mozdul meg az utca” ennyi gázságra sem, hanem csendes minden. Az adminisztratív teendők után (főtitkár, pénztáros jelentései) dr. Vietórisz József igazgató „Régi tanártipusok”, dr. Bihari Ferenc nagykállói gimn. igazgató pedig „Módszeres tanítás” címen tartottak igen mélyen szántó előadásokat. A legutóbbi évek közgyűlésein mindig az anyagi ügyek megbeszélése uralkodott, ami akkor egészen természetes és helyénvaló is volt. Az idők változásának a jele, hogy most már ilyen tanügyi problémák is szőnyegre kerülhetnek. Amikor egyedül fegyverünk a népek mai irtózatos harcában — legalább is egyelőre — a kultúra, a sok-sok iskola és ezek között is elsősorban a magyar középiskola, akkor égetően fontos, hogy minden lényeges, életbevágó pedagógiai kérdés idejében és alapos megvitásban érlelődjön meg és úgy kerüljön végrehajtás alá. A két igazgatónak nagy érdeme, hogy felolvasásukkal ezt a célt előmozdították.

Közgyűlés után a Korona dísztermében volt fényes ebéd, melyre Nyiregyháza városa látta vendégül a tanárságot. Az első felköszöntőt dr. Maday Gyula elnök mondotta a Koronayzóra. Kállay Miklós főispán a magyar középiskola hívatásáról, a magyar tanári munkáról beszélt olyan igazán, annyi hévvel és nemes hazafiassággal, hogy szavait minduntalan megszakította a jelenlevők tapsvihara. Bankett után a Sóstóra volt kirándulás, este pedig hangverseny, amelyen Sajó Sándor komor költeményei és Gaál Mózes két megható elbeszélése szereztek megbecsülhetetlen élvezetet.

Vasárnap egy kis töredéke a magyar tanárságnak kizarándokolt Bercele, ahol Bessenyei György szülőházát (ma ref. elemi iskola) koszorúzták meg; majd Szabolcsra mentek át, ahol a híres földvár megszentelt sáncain gyönyörködtek a pompás kilátás szépségeiben és borongtak el a régi magyar dicsőség halhatatlan emlékein.

HIREK

1928 szeptember 11. (Kedd)

Prot.: Teodóra. Kath: Protáz.

A Meteorológiai Intézet jelentése.

Időjárás: Egyelőre meleg idő, zivatarhajlam, később némi hősüllyedés valószínű.

Debrecen sz. kir. város közművelődési könyvtára (Déri-muzeum) szeptember 1-től nyitva délelőtt 10—12 óráig, délután 4—7-ig, vasárnap délelőtt 10—12 óráig. Városi muzeum nyitva 9—12-ig.

A gyógyszerárak közül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Megváltó Piac-u. 18., Arany Egysz. Kossuth-u. 8., Muraközy Hunyadi-u. 5., Magyar Korona Péterfia-u. 10., Nádor Szt.-Anna-u. 66., Csokonay Mester-u. 43., Arany János Csapó-u. 66.

○○○

— Esküvő. W. Herbst Géza író, hírlapíró az MTI munkatársa szeptember 9-én vette oltárhoz Verges Margitot Budapesten.

— Eljegyzés. Széll László gazdasági akadémiai tanár, gazdasági főtanácsos bájos és intelligens leányát Magdát, eljegyezte Horváthy Béla székesfővárosi tanácsjegyző. Ugy Pallagon, mint Debrecenből származó fejezték ki szerencsekívánataikat a köztiszteltben és szeretetben álló örömszülőknék.

— Az osztálysorsjáték húzása. Az osztálysorsjáték hétfői húzásán a következő nagyobb nyeremények huztak ki: 2000 pengőt nyert: 73083. 1000 pengőt nyert: 1608 40225. 600 pengőt nyert: 7520 10665 31044. 500 pengőt nyert: 72 7662 12088 13402 13629 19799 22385 26196 29884 32506 37459 38055 43930 46991 64336 68654 78053. 200 pengőt nyert: 817 1688 1697 1898 4555 5322 5444 6701 7507 10114 11418 11536 11981 13676 14748 16464 17128 17807 18008 18313 18742 19306 20176 20552 29857 20898 24957 25947 27381 27942 28069 29510 29728 30293 30615 31736 31848 34182 36026 36097 36500 39360 40540 40830 41493 41551 42349 42915 44363 44617 44827 46471 46683 47641 48555 48985 52141 52287 52809 53932 54011 54450 54673 54754 56398 56610 57286 57744 59202 59472 61022 61772 61908 62469 62509 65690 66696 66842 67926 68208 68175 70559 70693 71869 74858 75642 78609 78888 79174. Ezenkívül kihuztak még 1387 sorsjegyet 125 pengős nyereménnyel. A húzás folytatása ma, kedden reggel fél 9 órakor lesz.

— Magyar zenetanítás. Szűcs Gergely hegedűművész, zenetanár immár harmadik éve nyitja meg magyar zene tanuló részére tanfolyamát. A gyakorlati tanításon kívül elméleti tudnivalókat is nyújt növendékeinek, akik amellet, hogy az általános zenében kiképezi őket, izig-ig jó magyar muzsikussá válnak. Legnagyobb sajnálattal közli azonban, hogy megnövekedett zeneiskolai elfoglaltsága miatt szeptember 10. után egyáltalán nem fogadhat el a már jelentkezettek kivül több növendéket. Ma van az utolsó nap, amikor még jelentkezni lehet Csemete-utca 8. sz. alatti lakásán. Havi díj 12—15 P, melyből beírásakor az első havi fizetendő.

— Szeptemberben dönt a város a műszaki segédtiszt állás betöltéséről. A városi közgyűlés szeptember folyamán fog dönteni a műszaki ügyosztálynál megüresedett segédtiszt állás betöltéséről, amelyre a dr. Hadházy Zsigmond által meghirdetett pályázat hétfőn déli tizenkét órakor járt le. A segédtiszt állásra Zágonyi Balázs városi műszaki rajzoló, Némethy Sándor műszaki tiszt, Gyulay József és Kellner Tibor okleveles mérnökök pályáztak.

— **Rádió-műsor.** Szeptember 11. Kedd. Budapest. Délután 9.30 és 11.45: Hírek, közgazdaság. Közben 12 órakor déli harangszó. Utána: Gramofonhangverseny. Keringő-lemezek. 1: Pontos időjelzés. 3: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 4.45: Pontos időjelzés. 5: Faragó József: A finn nép szociális élete. 5.45: Schrammelzene. 6.50: Rózsahegy Kálmán, a Nemzeti Színház örökös tagjának előadása: Amerika és én. I. rész. 7.40: Német nyelvtanítás. 9.15: Részletek Gounod Faust c. operájából. Vezényel: Kornor Vilmos karnagy. 1. Borda! (Szende.) 2. Kerti jelenet. Margaretha: Rella Gabriella. Márta — Bársony Dóra. Faust — J. Somló József. Mefiszto — Szende Ferenc. 3. Ballerzene. 9.45: Pontos időjelzés. 10.10: Időjárás-jelentés. Utána: A Britannia nagyszállóból Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Külföld. Bécs (517.2 és 577) délelőtt 11 és délután 4.15: Hangverseny. 8.05: Kamarazene. 9.15: Zenekari hangverseny. Berlin (483.9) délután 5.30: Szórakoztató zene. 8.10 Strauss János: „Die grosse Casanova”. Operatelenítés. Boroszló (322.6) délután 4.30: Spanyol zene. 8.30: Népszerű zene. Majna-Frankfurt (428.6) délután 12.30: Hangverseny. Délután 4.35: Régi tánczene. 8: Schenk A falusi borbély, operaelőadás. 9.30: Hangverseny. Prága (348.9) délelőtt 12: Hírek. Utána tánczene. 9: Kamarazene. Róma (447.8) délután 1: Rádiótrio. 5.30: Szórakoztató zene. 9: Puccini: Nyugat leánya, operaelőadás. London (361.4) délután 6: Gramofonzene. 7.45: Katonazene. 8: Hegedű- és zongorahangverseny. 10.45: Tánczene. 11: Jazzband.

— **Horváth Magda** okleveles zongoratanárnő jutányosan tanít kezdőket és haladókat. Előkészít zeneművészeti főiskolai vizsgákra is. Jelenkezés: Király-utca 5., I.

— **Versenyárgyalás a vegyesdandár szénellátására.** A m. kir. debreceni 6. honvéd vegyesdandár ellátásvezető 19.000 q hazai darabos szén szállítására 3.300—1928. szám alatt nyilvános versenyárgyalást hirdet. A versenyárgyalás f. évi szeptember hó 25-én tartatik. A szállításra vonatkozó „Hirdetmény” az összes vdd. ellátásvezetőknél, „II. Feltételek Füzeté” pedig a m. kir. Államrendészeti Szervek debreceni Elemiszerüzeménél (Debrecen, Hid-utca 16. sz.) megtekinthető.

Iskolakönyvek

író- és rajzszerk az összes iskolák részére kaphatók. (Használt tankönyvek felárba)

Antalfy József

könyv- és papírkereskedésében,
Szent Anna és Varga-u. sarok.

Tankönyvkötés bárkinek 50 fillér.

— **Dr Forbát Ernő** szabadságáról hazatért, rendeléseit bőr, nemi és urológiai betegeknek megkezdte. Simonffy-utca 7. Telefon 5—02.

— **Balesetek.** Juhász András 30 éves tüzikovácsot a MÁV műhelyben baleset érte. A gőzpörtyű alatt fékező véggyűrűt lyukasztotta át. Munkája közben bal kezét úgy megsértette, hogy négy héten tul gyógyul a sérülése. — Ugyancsak a MÁV műhelyben sérült meg Nagy Gyula 50 éves asztalos a gyalupadnál jobb kezén.

— **Kereskedő-tanonciskolai h.r.** A kereskedő tanonciskolában a tanítás megkezdődött. Nyilvántartásunk szerint még nagyon sok az olyan tanonc — régi és új, — aki nem iratkozott be. Felkérjük az érdekelteket, hogy a beiratásról 12-ig feltétlenül gondoskodjanak, mert 13-án a be nem iratott tanulókat névjegyzékét további eljárás végett az I-ső fokú közigazgatási hatóságnak küldjük meg. Az igazgatóság.

— **A debreceni gör. kath. Legényegylet** szeptember 16-án, este 7 órai kezdettel a Vigkedvő M.-utca 4. sz. alatti iskola nagytermében műsoros, táncos egybekötött nagy családi estélyt rendez.

— **A Petőfi Dalkör zeneestélye.** A Petőfi Dalkör szeptember 16-án, vasárnap este 7 órai kezdettel a homokkerti ref. Olvasó Kör helyiségeiben belépődíj nélkül családi jellegű dal és zeneestélyt tart. Az estélyen a dalkör énekszámai s irredenta magán előadásokon kívül tréfás és víg előadások fogják szórakoztatni a közönséget. Az igen kellemes szórakoztatást nyújtó estélyre a rendezőség ezton hívja meg a dalkör kedvelőit. Az estély műsora egy pengőért kapható az Olvasó Kör gazdájánál s Tökés Lajos homokkerti lakos hentesmesternél, mint a dalkör alelnökénél.

— **Amint annak idején,** ezelőtt mintegy 2500 évvel Babylon utolsó királyának egy láthatatlan kéz figyelmeztetést írt a falra, azonképen írta fel az égbe a városunk lakosága által már ismert égi író a **Persil** szót, figyelmeztetésül s felhívásul ama háziasszonyoknak, akik ezt az évtizedek óta bevált önműködő mosószeret még nem használják. Amint az általánosan tudott dolog, a Persil nemcsak a fehérnemű kényelmes és megóvó mosására szolgál, de jóságában minden gyapjú-, selyem- és tarka szövet tisztítására is utolérhetetlen. A Persil sokoldalú alkalmazási lehetőségére vonatkozóan ingyen kapható felvilágosítás Voith Gottlieb budapesti Persilgyáratól, amely a Persil repüléseket rendezte.

— **Tankönyvek, ujonnan és használtan az összes iskolák részére kaphatók Böhm Ferencnél, Bikaszálló mellett.**

— **OLCSÓ ÉS HOSSZULEJÁRATU HITEL.** Földbirtokokra kölcsönt folyósítanak teljes 100%-os kifizetéssel 7 és fél % évi kamattal, 35 évi törlesztésre, garántáltan 8 nap alatt a föld forgalmi értékének 50%-ig. (Váltó vagy kezes nem kell!) Földbirtok-vételeket pénztézetem az érték 50%-ig finanszíroz. Házakra: 10 évig terjedő kölcsönök 9% évi kamattal! Építkezési kölcsönöket 16 évi törlesztésre 8 és fél %-os kamattal folyósítunk. Váltó hitelek: Kereskedőknek, iparosoknak 8% évi kamattal folyósítanak. Örökségekre, követelésekre kölcsönt, előleget folyósítunk magánpénzből. (Válaszbélyeg beküldendő!) Radó Mihály bankbizományos, Budapest, VI., Szondy-utca 11. (Alapítva 1893.)

— **Ezer pengő az aviatika fejlesztésére.** Ismeretes, hogy a városi közgyűlés a múlt alkalommal ezer pengőt szavazott meg a Műgyemtemi Sportrepülő Egyesületnek az aviatika fejlesztése céljaira. Ennek az összegnek a kifizetését kérte most az egyesület s a városi tanács az összeg kifizetésére utasította a házipénztárt.

— **Játszótér lesz az Árpád-téren.** Ismeretes, hogy a város az Árpád-téren is játszóteret akart létesíteni. Felhívta a terv elkészítésére a műszaki szakosztályt és a népjóléti hivatalt, ahonnan a napokban tették meg a tanácsnak az előterjesztést. A tanács hétfőn foglalkozott az Árpád-téri játszótér ügyével s tekintettel arra, hogy erre a szükséges összeg már be is van állítva az 1929. évi városi költségvetésbe, utasította a népjóléti hivatalt, hogy a játszótér jövő évi megnyitása ügyében tegye meg a szükséges lépéseket.

— **Nem építhetnek imaházat a baptisták a Téglavetőben.** A debreceni baptisták azzal a kérelemmel fordultak a mult nap a városi tanácshoz, engedje meg, hogy a régi Téglavetőben, egy arra alkalmas helyen baptista imaházat építhesse. A tanács elutasította a kérelmet azzal az indokolással, hogy a régi Téglavetőben egyáltalában semmiféle újabb építkezésre nem ad ki engedélyt, sőt az ott már meglévő kunyhókat is mihamarabb le szeretnék bontani.

— **500 darab kerékpár eladása darabonként is. 5 pengő heti részlet.** Grammofonok, Varrógépek, Rádió, Douglas, Exelsior Jap, Zündapp, Nerakar motorkerékpárok rak téra és képvisellete. Háromkerékű teherzállító motorkerékpárok. Leg-olcsóbb beszerzési forrás Csösz János műszaki vállalata Deb. ccen, Király-utca 5.

— **Szülők figyelmébe!** Iskolakönyvek az összes iskolák részére, valamint papír, író és rajzeszközök nagy választékban, Csáthy könyvkereskedésében Piac-utca 8. Kiszolgálás köztisztviselő utalványokra is.

SZÍNHÁZ

Mozgósínházak közleményei:
Kedd:

URÁNIA

Két sláger egy előadásban!
Sport és szerelem

érdeklésköz sporttörténet 8 felvonásban
Főszereplők: a „Niebelungok Sigfridje”
Paul Richter és Aud Egede Nissen.

Megelőzi:

Zigoto a mesterdetektív
vidám kaland 6 felvonásban.
Főszerepben: Zigoto.

VIGSZÍNHÁZ

Világfilm!

Zola Emil világhírű regényének filmváltozata:

A néma vádló

(Therese Raquin)

Társadalmi dráma 12 felvonásban.

Szereposztás:

Camille Raquin — Wolfgang Zilzer
Mme Raquin — Marie Laurent
Therese — Gina Manes.
Laurent — H. Adalbert.

Kísérő műsorok: **Sziani ördög és Egy elefánt, meg egy fél bohózatok.**

METEORBAN

Szerdán:

Az asszony és a pénz

(Szerlem és ület!)

Izgalom és gyönyörűségek
filmje 7 felvonásban **Eve Francis és Gabriel Gabrio, a Nyomorultak főszereplőjével és Huszárélet gyöngyélet**
7 felvonásban **Anita Daris és Bruno Kastnerrel.**

Előadások: 7 és 9 órakor.

— **A serdülő ifjuságnak** reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi termézetes „Ferenc József” keserűvizet kell adni, mert gyomor, bél és vértisztító hatásának fiuknál és leányoknál igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermekklinika a „Ferenc József” vizet már a kicsinyek makacs szorulásakor kitűnő sikerrel alkalmazták. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

TESTEDZÉS

Kispest—Bocskay 2:0 (0:0)

Debrecen közönsége a legnagyobb érdeklődéssel és szeretettel várta a Bocskay első debreceni mérkőzését, amit bizonyít a rekordszámában megjelent nézők tömege s állandó, a jóizlés határain belül maradt, lelkes buzditás. Az első féldő játéka teljes mértékben ki is elégitette a közönséget, mert a Bocskay olyan elánnal indult a küzdelemben, hogy több gólos győzelme várható volt. A csatársor szebbnél-szebb támadásokat vezetett, amik vagy Teleky, vagy Semler gyönyörű lövéseivel végződtek, azonban a védhetetlenek hitt bombákat is Kutrucz olyan nagy stílusban tette ártalmatlanná, ami a legjobb kapusoknak is dicséretére válhatott volna. A fedezetor a játék eme periódusában szintén nagy munkát végzett. Sághy olyan formát mutatott, amelyet még centerhalftól Debrecenben nem igen láttunk. Minden mozdulata hasznos volt. Két társa is jól indult, csak később estek vissza. A közvetlen védelem erősen érezte Dettrich és Hübner hiányát. Ugy Farkas, mint Bayk sokat bizonytalankodott, a kapott gólokban ludasak. Fejér kijátszotta azt a formáját, ami nála állandó és amivel Dettrich mellett jó hátvéd lett volna. Kispest ügyesen védekezett, a Bocskay perceiben sem veszítette el a fejét és racionális játéka meg is hozta a sikert, csak ezert érdemelte meg a győzelmet. A második féldőben nagyon érezhető volt a Bocskay az első féldő irama és a meg nem érdemelt sikertelenség, ami azután lélekben ártott a csapatnak. Itt már a csatársor széteső volt, nem volt szíve küzdeni s így szükségszerűleg eljött az a pillanat, amire a Kispest várt, a csapat lelki összeroppanása s a játék ebben a stádiumban már nem volt meglepetés Senkey II. és Prezsovsky két góljá. Természetesen érthető volt a közönség nagy csalódása is.

Ferencváros—Admira 2:1

A Középeurópai Kupa küzdelmeiben a magyar és osztrák bajnok bécsi találkozója a magyar bajnok megérdemelt győzelmet hozta s így jogosult az a remény, hogy a Ferencváros lesz a Kupa döntőjének egyik résztvevője.

Profí bajnoki eredmények:

Hungária—Bástya 1:1
Somogy—III. ker. TVE 0:0.
Vasas—Budai 33 4:2.

Amatőr bajnoki eredmények:

NyKISE—DKASE 5:0.

A bajnoksapat jó formában értékes győzelmet aratott tavalyi riválisa felett. A csapat legjobb része a halvesor volt, élén a Debrecenből elszármazott Szlámekekkel. A DKASE mélyen formája alatt szerepelt, egyedül csak Sarok tűnt ki.

DVSC—Törökszentmiklósi MOVE
12:0

A Vasutas hatalmas gólarányú győzelmet aratott ujdonsült elsőosz-

tályu ellenfele ellen. A törökszentmikiósiaknak úgy látszik még nehéz kenyér lesz az első osztály. Egyedül a centerhalfjuk dicsérhető meg.

DTE—DMTE 3:2

Rekkenő hőségben délelőtt játszott a két csapat, ahol az egyenlő erők küzdelméből a nagyobb rutin hozta a DTE-nek a győzelmet.

KSE—Nagykállói SE 3:0

Az NSE ezen a mérkőzésen is szépen játszott, azonban a KSE ellen még sem volt elég.

A magyar teniszbajnokságokban férfi egyesben bajnok Kehrling, immár 12-edszer, férfi párosban a Kehrling—Pétery pár, a női egyesben bajnoknő Fr. Rost (Németország), a női párosban a Fr. Rost—Stephanusné pár.

Budapest athlétikai bajnokságaiban tegnap a következő eredmények voltak: 200 m. Raggambi 22 mp. országos rekord beállítva. Súlydobás Darányi 14.42 m. 110 m. gátiútás Püspöky 16.4 mp. 1500 m. Marton 4 p. 3.4 mp. Magasugrás: Késmárky 176 cm. Diszkosz: Egry 44.82 m. Hármassugrás: Farkas 14 m. 400 m.: Barsy 49 mp., országos rekord.

Közgazdaság

A debreceni sertésvásár. A hétfői sertésvásárban a kövér piacon 450 darab volt a felhajtás, a kereslet közepes, a vásár irányzata tartott. Árak: jó minőségű sertés 1.75—1.85, közepes 1.70-től, silány 1.40-től felé. A sovány piacon 1500 körül volt a felhajtás, a kereslet közepes. Élősúlyban kilogrammonként 0.90—1.30-ig fizettek a hizónak való sertésért.

TÓZSDE

A pengő Zürichben 90 53¹/₂

Budapest 90.53 és fél, Berlin 123.75, New York 519.35, London 2519.50, Páris 20.28, Milano 27.17 és fél, Prága 15.39, Belgrád 9.13, Bukarest 3.15 és fél, Bécs 73.18, Amsterdam 208.15.

Gabonátózsde.

A készárúpiacra a tiszavidéki búzát 26.40—27.15, a felsőtiszait 26.30—27.05, az egyéb származású 26.10—26.85 pengővel jegyezték le a rosz ár 24.75—25 pengő között mozgott.

A liszt- és őrléménypiacra a malmok nem változtatták meg isztáiraikat, csupán a takarmányliszt árát módosították s most 29 pengővel jegyik a hetes lisztet.

A terménycikkek piacán csak a zab iránt tapasztalható élénkebb érdeklődés. A zabot budapesti paritásban 25—26 pengővel jegyik. A takarmányárpa névleges ára 26.50—27.25 pengő.

A magpiacon a kölest 26—27 pengővel jegyik.

2:563/1928. II.

Hirdetmény

Az alföldi erdők telepítése, facsoportok, szélfogó pászta és fasorok létesítése, valamint a kopár és vízmosásos területek beerdősítése tárgyában a Nagyméltóságú m. kir. Földművelésügyi Miniszter ur által 5420—I. 2/1928. szám alatt kiadott felhívás I. évi szeptember hó 11-étől kezdve 15 napon keresztül a város hirdetőtábláján közszemlére van téve.

A felhívásból az érdeklődők megállapíthatják, hogy a fásító gazdaközönség a földművelésügyi miniszterium által milyen kedvezményben és kölcsönben részesül.

Debrecen, 1928. évi szeptember hó 1-én.

A Városi Tanács.

Olcsó és hosszulejártu hitel

Földbirtokra: kölcsönt folyósítatunk teljes 100% os kifizetéssel 7¹/₂% évi kamattal, 35 évi törlesztésre, garantáltan 8 nap alatt, a föld forgalmi értékének 50%-ig. (Váltó vagy kezes nem kell.) **Földbirtok-vételeket** pénzintézetem az érték 50%-ig finanszíroz. **Házakra:** 10 évig terjedő kölcsönök 9% évi kamattal! **Építkezési kölcsönöket** 16 évi törlesztésre 8¹/₂% os kamatalapon folyósítatunk. **Váltó hitelek:** Kereskedőknek, iparosoknak 8% évi kamattal folyósítatunk. **Örökségekre, követelésekre** kölcsönt, előleget folyósítatunk magánpénzből. (Válaszbélyeg küldendő)

Radó Mihály bankbizományos

Budapest, VI. Szondy-utca 11. szám.

(Alapítva 1873.)

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen,
Fő-utca 17. sz. (Bika szálló mellett sarkon)

Kerítésfonatok és tuskés huzalok, ekék, eke-alkatrészek, kapák, ásók, lapátok, villák, gereblyék és mindenféle vasárak olcsón kaphatók

I r h a t n a k

mondhatnak amit akarnak, a

„Hajdusági“ iskolai ruhák

mégis a legjobbak!

Szülők figyelmébe!

Ha gyermekeiknek iskolai ruhát óhajtanak beszerezni, keressék fel bizalommal az előnyösen ismert

Hajdusági

férfiruha áruházat.

Piac-u. 67. Megyeházzal szemben.

Figyelem!

Olcsó uri- és egyenruha szabóság!

Ma olcsón és jól akar ruházkodni, ne sajnálja a fáradságot felkeresni

Reich Márton

uri- és egyenruha szabót, hol a legutolsó divat szerint készít ruháját hozott szövetből már 22 pengőtől. Készít öltönyöket. Egyesületek, tisztviselők, sportemberek 30 százalék kedvezményben részesülnek. Piac-u. 58. I. em. II. lép. 19. a.

Gebe község

határában 765 magyar hold házi kezelésű földbirtokom gazdasági épületekkel és lakóházzal 1929. évi január hó 1-től számított 6 évre

haszonbérbe kiadó.

Élő és holt leltár átvétel. Levelezés címen: GEBE, Szatmár megye. özv. ÁRON SANDORNE.

Műsziparosok figyelmébe!

vidéki modern berendezésű, jó menetelő

mészáros és hentesű let

haszonbérbe kiadó. Értekezni Földesen Nagynál, vagy a debreceni mészáros-társulatban Bagi Istvánál.

SIRKÖVEK

mindeu minőségben s kivitelben legolcsóbban beszerezhetők

Hunyadi-u. 14.

Temetői munkákat olcsón vállalunk. Terveket s rajzokat díjtalanul készítünk. Tel. 7-24.

Padlólakk

magas fényű legszebb színekben, legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletében

Piac utca 10. (Bikával szemben.)

Tüzelőanyag

kedvező fizetési feltételek mellett legutányosabban beszerezhető a

Tüzelő és Épületfakereskedelmi

Rt.-nál. Debrecen Sas-u. 4.

(Kossuth-utca sarok. Kölcsönös Segélyező palota.)

Lapkihordó

asszonyok

felvétetnek a Hajdúföld kiadóhivatalában, József kir. herceg-utca 16. szám alatt.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 30 fillér és egyszerre három reggeli lapban jelenik meg:

a HAJDUFÖLD-ben
a DEBRECENI UJSÁG-ban és a
a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-ban.

Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számíttatnak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

LEVELEZÉS

Kedves Jenő!
Légy szives intézkedni, hogy Farkas a pénzt okvetlen küldje be 19-ikére, várunk a tükörrel, jól vagyunk. 4911
Törökül
beszélő urak, vagy hölgyek ösmeretségét keresem „Arkádás” — Cim a kiadóban. 6440
Magánnyomozó
irodát Veress utca 19. sz. alá helyeztem. Gálócsy. Telefon 85. 743

LAKÁS

Kétszoba, kamara kiadó, üzletnek is használható. Sámsoni utca 9. 6501
Kétágyas tágas, tiszta, szépen butorozott szoba — esetleg ellátással kiadó. Szent Anna-utca 29. szám. 6495
Üzlethelyiség széles kirakatu modern kiadó. Hunyadi-utca 12. 6597

Kiadó különbejáratu butorozott szoba egy vagy két személynek. — Nyomtató-utca 16. 6498

Kiadó kétszoba, konyha. — Istálló azonnal elfoglalható. Malom-utca 12. Értekezni lehet Teleki-utca 13. 6500

Kétszobás udvari lakás mellék-helyiségekkel kiadó. Szeptember 15-re. — Vigkedvü Mihály u. 34. 6504

Lakásnak szép nagy világos pincehelyiség gyermektelen házaspárnak kiadó. Kossuth u. 60. 6511

Kétszobás lakás Károly Ferenc József uton kiadó. Értekezni lehet Miklós-utca 21. 766

Butorozott szoba Széchenyi u. 6. szám alatt kiadó. — Deutsch, Széchenyi-utca 6. 4913

2 vagy 3 szoba és pincekonyha kiadó. Miklós u. 17. utcai lakás. 6507

2 világos pince október 1-re kiadó. Nap-utca 1. sz. Értekezni lehet déli órában Honvéd u. 58. 6508

Egy utcai szoba, konyha jutányos árért okt. 1-re kiadó. Vasuti sor 21. 6510

Szép nagy butorozott szoba színházzal szemben, esetleg irodának kiadó. Friedmann, Batthyány-utca 1. szám. 6517

Kétszoba, konyha, külön udvarral, kerttel, azonnal kiadó. Homokkert Óvoda-utca 12. 6512

Keresek kiadó lakást 3 szoba mellék-helyiségekkel belváros területén. Ajánlatokat vitéz Némethné, Csapó u. 26. 6506

CSINOSAN butorozott utcai szoba azonnal kiadó főiskolai hallgatóknak Darabos-u. 5. I. emelet.

Lépcsőházi bejárati uri kényelemmel berendezett utcai szoba kiadó 1—2 disztíngált urnak. Cim: Fülöp, Péterfia 42. 755

Egy utcai nagy szoba, nagy konyha, spájz és pincelakás október egytől kiadó gyermektelen házaspárnak, megtekinthető vasárnaptól kezdve. József kir u 47 sz. 4850

Egyetemi hallgatók részére klinikához közel uri — családnál butorozott szoba kiadó Poroszlai utca 46. 4859

Különbejáratu csinosan berendezett butorozott szoba 15-re kiadó, esetleg konyha használattal is. Nyugati utca 46. 4888

Lakások 2, 3 és 4 szobások rendes bérért kaphatók Máthé iroda Piac utca 30 Lakásüggyek délutáni órákban 3—5 4907

Kiadó egy vagy két butorozott szoba, esetleg ellátással is Király u. 5 dr Széll 6443

2—4 szobás lakást keresek a Royalhoz közel Úgynevezett díjazok. Piac 89. Csemegetzlet. 4901

Központi fűtéses különbejáratu szoba kiadó intelligens uri embernek. Cim a kiadóban. 4903

Egyszobás kétszobás lakás, pince lakás, bolt, raktár műhely azonnal kiadó. Csapó 11 Sümeginél 748

Péterfia 67. alatt egy butorozott és egy butorozatlan szoba kiadó 663

Kiadó lakás tüzlettel vagy külön. Kucik-telep, Malvin-utca 49 4852

Parkettes utcai szoba ágyanemű nélkül kiadó intelligens egyénnek Szentanna-u harmincegy 6486

Két udvari szoba, esetleg együtt kiadó Vénkert. Domokos Lajos u. 26 7460

Egy és két szobás lakás kiadó Budai Ézsaiás utca 15 6454

Utcai butorozott szoba kiadó, József kir. herceg u. 44. Mandel. 207

Cucán 32 hold kiadó, Kéki Sándorné, Poroszlai Márk telep. 6409

Különbejáratu szoba kiadó, esetleg diákoknak teljes ellátással. Péterfia 69.

Főtér legszebb helyén szép nagy utcai szoba irodának, vagy orvosi rendelőnek kiválóan alkalmas, azonnal kiadó. Cim a Független kiadóiban. 4760

AJÁNLAT

Nőtlen áll. vizsgázott soffőr és kovács ajánkozik kisebb uradalomba. — Cim a kiadóban. 754

Akvizítörök háztartási és műszaki cikkek eladásában jártasak felvételt. Rácz, Piac-u. 52.

Barack zamatos fehér- és pirosbélü 40, befőzéshez kézzel szedve, Pergament 30. Poroszlai-utca 53. 757

Paplant varrni házhoz meggyek. Cimet „Paplant” jelígre a kiadóba kérek. 6563

Négyes Hofter gőzgarnitúrát elcserelek egy hatos vagy nyolcas gőzgarnitúráért. Zsiga Kálmán, Csapóker, Kuruc-utca 110. 6502

Zálogház Hunyadi-u. 14. előnyös kölcsönököt folyósít mindenféle tárgyakra és árukra. 4917

Beiratás német nyelvoktatásra iskolás gyermekeknek, azonkívül hat éven aluli gyermekeknek a német jártékdélelőttökre. naponta 3—5-ig. Piac-utca 34., Német Gyermekotthon. 4911

Poloskairtást, lakások vizsgálatát felelősséggel vállalom. Poloskaszer kapható. 8-14. telefont tessék hívni. Nánássy. 4919

Soffőr, szerelő javításokat magam végzek, fiatal, nőtlen, bizonyítvánnyal állást keres. — „Ügyes” jelígre. 4918

Lakásának bérbeadását díjtalanul közvetíti Máté ingatlaniroda, Piac-utca 30. 4906

Kiadó a Fancsikán 25/á számu 13 kh. tanyás szántóföld. Értekezni lehet Nagyerdő 21. szám alatt, Balogh erdőőrnel.

Egy női templomülés a nagytemplomban kiadó. Rákóczi-utca 36. 4884

12 darab anyabirkát ki volna hajlandó kiteletetni? 40 mázsa széna, csutka, szalma kell csak. Debrecen körüli tanyán. Molnár József juhász, Hajdusoboszló, III. tized 110. 4887

A KORONA lerakataiban hófehér kenyér 44 f félbarna kenyér 36 f tejes, vajás sütemény . . . . . 51 f 4894

Magtár teljes felszereléssel műhelynek is alkalmas, azonnal olcsón kiadó. Bethlen-utca 28. 4902

Iskolai tanulókat teljes uri ellátásra jutányos áron felveszek Ujháziné — Varga utca 24. 6008

Keresztény uri családnál 2—3 főiskolai hallgató teljes ellátást (lakás, étkezés stb.) kaphat. Cim a Hajdúföld kiadóhivatalában. 651

Fakereskedők figyelmebe. Szoboszlai ut 1. számú telepemen, melynek tűzi és építetfa raktározásához, eladásához telepengedélye is van olcsón bármilyen üzemnek bérbeadó. Reichmann J Vilmos, Széchenyi u. 22. Telefon 82. 4847

Könyvelői bizalmi vagy más megfelelő munkát vállalok egész délutánra. Stern József tanító Stat. izr. iskola. 4760

Zongorát németet, franciát jutányosan tanítok legmodernebb módszerrel. Thajy Kálmán u. 12. 732

Foglalkozást kereső urak állandó kerecethez juthatnak. Jelentkezni Hatvan u. 22. szám 729

Bercsényi utca 27. alatt 1 szoba, félkonyhával szeptember 15-re kiadó 744

Saját készítményű hálószoba butorok legolcsóbban Bálint Sándornál Piac utca 85 4817

Kiadó a Fancsikán 25/á számu 13 kh. tanyás szántóföld. Értekezni lehet Nagyerdő 21. szám alatt Balogh erdőőrnel.

Kölcsönököt szerzek előnyös kamattétel mellett házakra és földekre Máté ingatlaniroda Piac utca 30. 6481

Ecset készítéshez értő nők felnémetnek Alföldi kefezem Csokonai 10. 731

Kitűnő módszerrel jutányosan tanítok zongorázni kezdőket, haladókat Egmalom utca 5 706

Monogramtímzó szalon dr Szűcs Andorné Szent Anna u 6 Telefon 670 4809

Beirásokr gyermeke szemét vizsgáltassa meg szemorvossal Löbl látszeresz 4772

Teljes ellátásra elfogadok két középi-kolai vagy egyetemi hallgatót, Rátné Kandia 6

A Margit férfi gőz tyukszemvágója ajánkozik házhöz tyukszemét vágni és masszírozni, félfürdőt adni Levélhívásra házhöz megyek, Laboncz József Honvéd utca 5. 4805

Korrepetitor érettségire előkészítek bármilyen középiskolai elégtelent, kijavítok, Fizetést csak siker esetén. — Alkalmazottak szolgálaton kívüli időben. Osváth Géza, Veres utca 19 6410

Fejőstehenet tartásra azonnal kiadok Szilágyi, Darabos utca 44. szám 210

1 pengőért négy fogásos ebéd. Kitűnő házikoszt Csapó u 19 (Knoll ház) Udvaron közvetlen balra

Középiszkolás tanulókat teljes ellátásra elfogad Hatvani tanító Cegléd utca 12 6404

KERESLET

Mindenes főzni tudó gyermektelen fiatal házaspárhoz felvétetik. Jelentkezni délutántól estig Domb utca 18. ajtó 1. 759

Egy jó nagymunkás férfi szabóságához felvétetik. Öry Sándor Kossuth-utca 11. 764

Állami tisztviselő keres november 1-re lakást belvárosban, esetleg kertsgben. — Ajánlatokat a kiadóba kér. 4415

Egy ágyas tiszta szobát keres magányos uriember. — Ajánlatokat a kiadóba kér. 4916

Angol nyelvmestert keresek. Cimeket „Született angol” jelígre kiadóhivatalba kérek. 4920

Házmesternek csakis tisztességes gyermektelen házaspár azonnal felvétetik. Miklós u. 21. 766

Jó megjelenésű hölgyek komoly háztartási cikk eladására felvétetik. Csillag u. 49. 12—3-ig. 762

Kettő szoba, konyha, kamara, esetleg fürdőszobás lakásra volna szükségem október 1-re. — Hárman vagyunk, tiszta butorral. Szives ajánlatot kér Ortatay G. szimtanácsos Petőfi tér 4.

Házvezető ki jól főz, gyermekszertő, keresztyén, azonnal felvétetik. Cim a Hajdúföldnél. 764

Házmesternek felvétetik gyermektelen házaspár. Egy szoba lakásért József kir. h. utca 25. 751

Vegyes üveg eladó. 20 mm² használt, de jókarban levő lieoleumot vennék padló bevonásra. Széchenyi utca 12. 753

Jól főző szakácsné felvétetik elsőrendű bizonyítványokkal Széchenyi utca 17. em. 6514

Két kvártélyos felvétetik Szappanos u. 16. keresztépület. 6505

Cormik traktorkezelő állást keres komencióra vagy hónapszámra. Cimem: Ifj. Trássy József Hajdusoboszló 4. tized, 376. szám. 6509

Társat keresek benzomotor erőre felszerelt favágó körfűrészemhez, akinek a városban nagy ismeretsege van és megbízható, esetleg berbe is kiadom. Bővebben értekezni lehet Piac u. 39. Csokonai Gézánál. 6513

Tisztelt Nagyságos Asszonyom!

Mindenkinek megadom az utasítást, hogy lehet pénzt spórolni. Minden egyes liba tolláért 1 P 50 fillért, 1 ruca tolláért 60 fillért fizetek. Sziveskedjék minden tollat összegyűjteni és kívánatra házhöz megyek azt átvenni. — Tisztelettel: Salamon Kálmán Pásti utca 8. 724

Kifutó
fiu vagy leány felvé-
telik Moskovits haris-
haházába, Piac u. 41.
6415

Tanulót
felvesz Fekete gépja-
vító műhely, Hadházi
u. ca 18. 6414

Ragasztók
felvétetnek Veinberger
cipőgyárában Csapó u.
58. Szottyán bórhu-
ladék eladó 6426

Munkáslányokat
felvesz a Papp Gyula
gőzmosoda Szálkai u.
3 szám 6430

Jómegjelenésű
„árva” leányt keresek
teljes ellátással, fize-
téssel, ki dohányáru-
damban segédkezne.
„Árva” jeligére továbbit
evelet a kiadó 726

Tanulónak
egy ügyes fiut felve-
szek. Vojth fűszer-
kereskedő, Árpád-tér.
4895

Ügyes
kifutó fiu felvétetik:
Grosz, Kut-utca 34.
4892

Kocsist
gyermektelent lakás és
commencióra azonnal
felfogadok. Jelenkez-
hetnek Vár ucca 3.
6467

Fűszerzakmában
helyben bevezetett
ügynököt felvesz Fri-
edmann Simon, Széc-
henyi u. 6. 4859

Társat
keresek 5 ezer pengő-
vel műipar vállalathoz
tőke biztosítva első
helyen Cim a Hajdu-
föld kiadóban. 746

Kifutó leányt
azonnalra felvesz Kis
áruház Csapó utca 30
6499

Színház közelében
intelligens urinó keres
elegánsan butorozott
szobát fűrdőszoba —
használatlatszeptember
hó végére. Ajánlatokat
„Elegáns” jeligére a
Független Ujság ki-
adójába cérek. 4806

GAZDASÁGI
irodai munkára ke-
restetik 4—6 közép-
iskolát végzett egyén
Ajánlatok a fizetési
igények megjelölésé-
vel a Semsey urada-
lom felügyelősége ci-
mére Balmazújváros
küldendő 727

Azonnalra
keresek főtéri luxus
üzletbe kaucióképes
térfi vagy nő alkalm-
zotlat. Cima a kiadó
ban 4815

Fűszerben
teljesen jártas ügynö-
köt keres. Ugyanott
tanulók felvétetnek. —
Lindenfeld, Dégenfeld
ter 4832

Két
használt íróasztalt
megvételre keres a
Független Ujság ki-
adóhivatala, Piac u.
49. 4748

ELADÁS

Eladó
egy jókarban levő író-
asztal, egy ebédlőkre-
denc márvánnyal.
Kishegyesi ut 19. 4914

Uj téglá,
10.000 darab, ezren-
ként is eladó. Porosz-
lai ut 8. 4924

Afrikamatrac,
vaságy rugannyal, téli
kabát eladó. Király u.
5. l. balra. 758

Eladó
ház, két szoba, kony-
ha, nyári konyha, fás-
kamara, jóvizű kut,
sertés- és baromfiól.
Csapókert, Jánosi-
utca 59. szám. 6515

Vasajtó
2 szárnyu üzlet rak-
tár vagy pincére ki-
válóan alkalmas, to-
vábbá üveges ajtó 2
szárnyu eladó. Csapó-
utca 99. 6516

Asztalkonyha
és egy var.ó gép eladó.
Halvan u. 9. 760

Házhelyek
Temető-utcában 2 drb
Báthory-utcán 4 drb,
üzletnek kiválóan al-
kalmas, jutányos áron
eladó. Máté iroda,
Piac 30., keresztépü-
let. 6518

Galamb-utca
6. számu ház eladó
a vágóhidnál. 6519

Eladó
Töhötöm-utca 44. szá-
mu ház 365 négyszög-
öl szőlővel. Értekezni
a helyszínen. 6496

Ha anyagi
gondjai
vannak,
vagy ha
jövedelme
nem futja
mindenre,
keresetét

OKRÓL OKRA

növelheti,
ha könyveink
terjesztésére
vállalkozik.

Mi ugyanis megtanítjuk, hogyan kell eladni
könyveket terjesztésre. A mi kiadványaink
mind márkás, irodalmi művek, amelyeknek
terjesztésével tehát tisztességes megélhetést
vagy minden esetben szép mellékjövedelmet
biztosíthat magának. Még ma írjon díjta-
lan ismertető nyomtatványokért, amelyeket
szívesen megküld a

PALLADIS
könyvosztálya
Budapest, V., Alkotmány-u. 4.

Háztelkek
eladása Bihari es Katz
telepen. Tulajdonos:
Seszina ut 6. Kisál-
lomás mellett. 62

Eladó
14 hold szántóföld dió-
szegi utnál, vágóhidtól
3 klm. Ujkert, Lehel u.
39. 763

Eladó
5 drb kis hordó Rá-
kóczi u. 4. földszint
Megtekinthető délelőtt.

A LEGSZEBB
kertben az Epres-
kert u. 11—c alatt
gyümölcsfákkal tele-
ültetett háztelek ei-
adó. 623

Egy
szép kis családi ház
adómentes eladó. Ér-
tekezni lehet Sámsoni
ut Szeder utca 8. sz.

Eladó
egy teljesen új három-
lángos rádió Kossuth
utca 71. 747

Bor
eladó 25 hektó kisebb
mennyiségben is, Rá-
kóczi-utca 86 4896

Egy
szép kis családi ház,
adómentes, eladó. Ér-
tekezni lehet Sámsoni
ut Szeder-utca 8.

Írógép
eredeti amerikai
gyártmány, kitűnő
karban olosón eladó.
Késes u. 32. 4774

Vadonutaj
ház eladó, Árpádtér
38. Kölcson esetén
háromszobás kom-
fort lakást díjmentese-
sen adok. 675

Eladó
háló, ebédlő, bõrgar-
nitura, nagy tükör,
antik komót, plüs di-
vány, hencser, több
butorok Széchenyi-u.
8. Szentpéteri. 6142

Eladó vaságy
sodronnyal, éjjeli szek-
rény, könyvszekrény,
szekrény, képek, köny-
vek, szünyegek, edé-
nyek, zsolnai vázák,
Kossuth 61. em. 752

Szép
üvegezett átvány és
teljes uriszabó beren-
dezés eladó Arany Já-
nos utca 26 4897

Villatelek
eladó a Libakertben.
Értekezni a Gambri-
nusban 6412

Eladó
kitűnő menetű koc-
ma, teherpályaudvarral
szemben, házzal együtt
több lakás és üzlettel
átvételhez 35,000 P.
szükséges. Cimet a ki-
adóhivatalba kérem le-
adni 6416

Vidéken
ó forgalmu üzlet ital-
méréssel, házzal csa-
ládi okok miatt eladó.
Darvasi, Péterfia utca
64. 4777

Eladó
a város legpromente-
sebb telepén jövedel-
mező ház jömenetlő
fűszerüzlettel. Katz-
telep, Sárosi ut 11. sz.
4863

A vágóhid
és a vásárpénztár köz-
vetlen közelében fekvő-
telkem egy részét ház-
helyekre felosztva el-
adom igen kedvező
részfelfizetési feltételek
mellett. Érdeklődők:
forduljanak a Gazda-
sági Takarékpénztár rti
hoz Király u. 2. 4851

Süldő
7 drb, átvéselt, hizó-
nak, együtt vagy pá-
ronként eladó Mike-
pércsi-ut 10. Gazd.
népiskolánál 728

A HÁJDUFÖLD REGÉNYEI

A fejedelem stafétája

Irtá: GYULA DIÁK

(7)
János hadnagy holmi ravasz
praktikákkal hamar megegyezett a
hajduvezérrel, egy nagycsontu, ló-
góbajuszu, a feje két oldalán var-
kocsba font hajju, öszülő atyafival,
aki először nem akart hinni a fülé-
nek, mikor megtudta, hogy „hajtás”
léssen, holott háboru vagyon.
Nem is tellett bele sok idő, János
hadnagy már a hajduk ősi ruhájá-
ban ténfergett a gulya mellett. Még
a pipáját is megváltoztatta. A szép
vörös színű nyereg tartó lekerült a
szürke lóról, a rézveretes nyereg és
csótár helyett avult, repedezett
hajtónyereg és kötélkantár került
rája. Hanem azért gondolt arra a
hadnagy, hogyha egyszer tul lesz
már a császári birodalom határán,
jó lesz a kuruc tisztí gunya is s ezért
a tarsoly, a sárga csizma, a szép
zsinóros dalmány, egyszóval az
egész munda egy kis ládába vándor-
dolt, a ládának pedig a cserényes
szekéren igazított egy kis helyet.
Igy várta aztán azt a néhány napot,
amí még hátra volt az indulásig.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debrecen, József ut. h. u. 16

Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat (Folytatása következik.)